

ბრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

Grigol Robakidze University

ღიასკორის საპროტესტო საქართველოს
სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

The Office of the State Minister of Georgia for Diaspora Issues

ბრიგოლ რობაქიძის დაბადებიდან 130-ე
წლისთავისადმი მიძღვნილი
საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია

International Scientific Conference Dedicated to Grigol
Robakidze's 130th Anniversary

თეზისები
Abstracts

თბილისი
TBILISI
2010

29-30 ოქტომბერი, 2010 წელი

October 29-30, 2010

ბრიტოლ რობაკიძის დაბადებიდან 130-ე წლისთავისადმი
მიძღვნილი სამერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია

International Scientific Conference Dedicated to Grigol Robakidze's 130th
Anniversary

ბრიტოლ რობაკიძის სახელობის უნივერსიტეტის გამომცემლობა

Grigol Robakidze University Press

გიორგი ბარამიძე
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის
პროფესორი

ბრიგოლ რობაქიძე, როგორც ჰერმენევტიკოსი

გრიგოლ რობაქიძე ცნობილია როგორც დიდი მწერალი, მხატვრული სიტყვის დიდოსტატი. მაგრამ იგი ნაკლებად არის ცნობილი როგორც ფილოსოფოსი. ქართულ სააზროვნო სივრცეში მან პირველმა განახორციელა ჰერმენევტიკული პრაქტიკა. მისი აზროვნების გზა, მეთოდი არის ჰერმენევტიკული; ხოლო მისი სტიქია არის ქართული ენა. შეიძლება ითქვას, რომ იგი ისევე ეპყრობა ქართულ ენას როგორც მარტინ ჰაიდეგერი – გერმანულს. ძირითადი გაგება, რომელსაც ის ემყარება არის თხრობა, მოყოლა. მაგრამ ეს უკანასკნელი მასთან დაკავშირებულია პირველმოხრობელთან. ის, ვინც ამბავს ყვება არის კარდუ ანუ ქართველი ხალხი როგორც კრებითი პირი. რობაქიძე უარყოფს მასას, რომელიც არ არის პირი. კარდუ არის ქართველთა იდენტობის საფუძველი. იგი როგორც მითიური თაურმდგენი განსაზღვრავს ქართველთა ვინაობას. ნიშანდობლივია, რომ რობაქიძესთან ენა კარდუს ანუ ხალხის მეშვეობით თავის თავს, თავის თავგადასავალს ანდა თავის გამოცდილებას ყვება. ამ გზით ქართველთა თაობებს შორის მეტაფიზიკურად, მისტიკურად და თეოლოგიურად დაფუძნებული კავშირი მყარდება. დაფუძნება იძენს ძირითად მნიშვნელობას რობაქიძის ჰერმენევტიკაში. ამ მიმართებით წინა პლანზე წამოიწვევს ორი გაგება: სიმტიკიცე და სიწმინდე. ქართული ენის წიაღიდან გველაპარაკება მათ შორის უძირფულესი კავშირი. ქართულ ენაში ასეა: ის, რაც მტიკიცეა წმიდაა; და პირიქით – ის, რაც წმიდაა სიმტიკიცის საფუძველად გვევლინება.

რობაქიძე ლაპარაკობს უძირფულესი ანდა თავდაპირველი სინამდვილისა და იმ აზროვნების შესახებ, რომელიც ლოგოსის სხვადასხვა ასპექტის ერთიანობას წარმოადგენს. ამ მხრივ მისი პოზიცია ენათესავება ჰუსერლისა და ჰაიდეგერის თვალსაზრისებს; თუმცა იგი მათგან დამოუკიდებლად ყალიბდება.

საყურადღებოა, რომ გრიგოლ რობაქიძისეული აზროვნების ჰერმენევტიკული ყაიდა საქართველოში იმჟამად არსებული რეჟიმი-

სა და ტოტალიტარული აზროვნების ძირეული კრიტიკის სახეს იძენს. საბოლოოდ კი იგი კრიტიკული ჰერმენევტიკის სრულიად თავისებურ ნაირსახეობად ყალიბდება.

Giorgi Baramidze

Georgia

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

Professor

HERMENEUTICS IN GRIGOL ROBAKIDZE

Grigol Robakidze is well-known as a great writer. But he is less known as a philosopher. Robakidze was the first Georgian thinker to accomplish hermeneutical practice in the Georgian mental space. Hermeneutical is the way of his thought, the very method of his creative thinking. It is possible to say, that his hermeneutical practice is similar to what Martin Heidegger accomplishes in regard to German language. The main understanding he based his method on is narration. Moreover such an approach in Robakidze is closely related to the first-narrator. According to Robakidze, the narrator who narrates essential stories is Kardu - Georgian people as a corporate person. Robakidze refuses to treat people as the masses because of its demand for a person to be annihilated. Kardu as a principle (thaurmdgeni) in Robakidze appears to be the foundation of the identity of Georgians. Although Georgian language through Kardu narrates its own adventure, it shares its own primordial experience. This way is established the metaphysical, mystical or theological connection between the Georgian generations. Founding is one of the most important concepts in Robakidze's hermeneutics. In this regard two essential understandings are brought to the forefront: solidity and sacred. We are aware of their primordial unity from the very depth of Georgian language where they found each other.

Robakidze narrates about the primordial reality and primordial thought that are characterized by the unity of different aspects of logos. In this regard his thought and poetry is related to Husserl and Heidegger, though it is formed as a original system.

It is of utmost importance that Robakidze's hermeneutics (philosophy) turns into an essential critic of the political regime and totalitarian thought established in Georgia. In the end it is moulded as a very distinctive type of critical and cultural hermeneutics.

თამარ ბარბაქაძე
საქართველო
შოთა რუსთაველის ქართული
ლიტერატურის ინსტიტუტი
ვილელოვიის მეცნიერებათა დოქტორი

ბრიზოლ რობაქიძე – ლექსმცოდნე

ქართული ვერსიფიკაციის კვლევის ისტორიაში ჯერ კიდევ არ დაუმკვიდრებია კუთვნილი ადგილი გრიგოლ რობაქიძეს. მისი არქივის მიუწვდომლობის გამო, მხოლოდ პერიოდიკაში გაბნეული წერილებით, ძნელია ობიექტურობის დაცვა გრიგოლ რობაქიძის სამეცნიერო პორტრეტის შექმნისას. ქართული ლექსმცოდნეობის საკითხებისადმი მიძღვნილი, ჩვენ მიერ გაანალიზებული, გრიგოლ რობაქიძის წერილების რიცხვი ოთხ ათეულს აჭარბებდა, ძირითადად, მოიცავს 1913-1931; 1940-1956 წლების მასალას.

გრიგოლ რობაქიძე ერთ-ერთი პირველთაგანია ქართველ ლექსმცოდნეთა შორის, რომელიც ეროვნულ სამეცნიერო ტერმინოლოგიაში ამკვიდრებს სიტყვა „ვერსიფიკაცია“, როდესაც იგი საუბრობს სალტერატურო აკადემიის თაობაზე, სადაც ვერსიფიკაციის შესწავლას სათანადო ადგილი უნდა დათმობოდა; გრიგოლ რობაქიძისათვის იმდენად მნიშვნელოვანი იყო სალექსო ტექნიკისათვის ზრუნვა, რომ ამა თუ იმ პოეტის შემოქმედების შეფასებისას ამ სფეროს მკვლევარი ყველაზე მაღალ შეფასებას აძლევდა.

1913-1931 წლებში გრ. რობაქიძეს არ შეუშუშავებია მწყობრი, ერთიანი თეორია ქართული ლექსწყობისა ისე, როგორც სერჯი გორგაძემ ჩამოაყალიბა წიგნში „ქართული ლექსი“ (1930); თუმცა, ვფიქრობ, გრ. რობაქიძის ნაშრომებმა დიდი წვლილი შეიტანა „ქართული ლექსის“ – ქართული ლექსწყობის პირველი სისტემატური კურსის – გამოცემისათვის ფონის შესამზადებლად.

მეტრისა და რიტმის გამიჯვნა ქართული ლექსმცოდნეობის ისტორიაში გრ. რობაქიძის სახელს უკავშირდება (გაზ. „საქართველო“, 1918, № 2, 5; 1920, № 82, 84); გრ. რობაქიძისათვის კარგად არის ცნობილი ა. ბელისა და ნ. ნედობროვოს შეხედულებანი მეტრისა და რიტმის დაპირისპირების შესახებ. გრ. რობაქიძემ გაიზიარა ცნება მეტრისა, როგორც რიტმის სქემის თაობაზე.

იარაღი იედლინკას არქივში დაცული გრ. რობაკიძის წერილები (1943 წ.) საბოლოოდ ნათელს ჰფენს გრ. რობაკიძის მისაზრებას ქართული ლექსწყობის ბუნებასა და თავისებურებაზე: გრ. რობაკიძე ეროვნული ლექსის ბუნებას სილაბურტონურობით კი არ განსაზღვრავდა, უფრო სილაბურობისაკენ ისრებოდა.

ქართული ლექსის რიტმული ბუნების კვლევასთან ერთად, გრ. რობაკიძე დიდ ყურადღებას უთმობდა რითმის პრობლემას. გრ. რობაკიძე რითმის გამართვის აუცილებელ პირობად მიიჩნევს მის დაწყებას ერთი და იმავე მახვილიანი ხმოვნით. გრ. რობაკიძე საგანგებოდ მსჯელობს რითმისა და მახვილის ურთიერთკავშირზე, სიზუსტესა და გრძლიობაზე, რითმის მორფოლოგიასა და სემანტიკაზე, რითმისა და ასონანსზე. საგულისხმოა გრ. რობაკიძის დაკვირვებანი ალ ჭავჭავაძის, გრ. ორბელიანის, ალ აბაშელის, „ცისფერყანწელების“, ი. გრიშაშვილის, გრ. რობაკიძის ერთნაირად ემარჯვება ზოგადთეორიული მსჯელობა რითმის, რიტმისა და მახვილის ურთიერთკავშირზე და ასევე მშვენივრად ასეჩეხებს კონკრეტული ქართველი პოეტების ლექსწყობის რითმის ანალიზს.

1918-20 წლებში მწვავე პოლემიკა გაჩაღდა ქართულ პერიოდიკაში სონეტის თაობაზე: ი. გრიშაშვილი, გრ. რობაკიძე, ტ. ტაბიძე, ს. ფაშალიშვილი მსჯელობდნენ ქართული სონეტის ჩამოყალიბების თაობაზე. სონეტის მეტრი ქართულ პოეზიაში სწორედ ამ პოლემიკის დროს განისაზღვრა და იგი გრ. რობაკიძემ დაადგინა: 5/4/5 (ბესიკური თოთხმეტმარცვლელი). გრ. რობაკიძის გამოკვლევების ქართული ლექსის ბუნებაზე დღემდე ადგილი არ დაუმკვიდრებია ფილოლოგიურ მეცნიერებაში. აუცილებლობა ამისა კი უეჭველია.

Tamar Barbakadze

Georgia

Shota Rustaveli Georgian Institute of Literature

PhD

GRIGOL ROBAKIDZE – VERSIFIER

Grigol Robakidze has not yet taken a proper place in the history of the study of Georgian versification. Due to the inaccessibility of his archive, it is difficult to maintain objectivity in creating Grigol Robakidze's scientific portrait only through the letters scattered in periodicals. The number of Grigol

Robakidze's letters dealing with the issues of Georgian versification studied by us exceeded forty, and they contain mainly the materials published in the years between 1913-1931 and 1940-1956.

Grigol Robakidze is one of the first among Georgian versifiers who established the word "versification" in the national scientific terminology.

The distinction between metre and rhythm in the history of Georgian versification is associated with Gr. Robakidze's name (newspaper "Sakartvelo", 1918, #2, 5; 1920, #82, 84). Gr. Robakidze was well acquainted with the views expressed by A. Bely and N. Nedobrovo concerning the opposition of metre and rhythm. Gr. Robakidze shared the notion of a metre as on the scheme of rhythm.

Along with the study of the rhythmic nature of Georgian verse, Gr. Robakidze paid a great attention to the problem of rhythm.

In 1918-1920 sharp controversy about the sonnet started in Georgian periodicals: I. Grishashvili, Gr. Robakidze, T. Tabidze, S. Pashalishvili were engaged in the discussion on the formation of a Georgian sonnet. It was during this polemics that the sonnet metre in Georgian poetry was determined and it was established by Gr. Robakidze: 5/4/5 (Besikian fourteen syllable line). Gr. Robakidze's studies devoted to the nature of the Georgian verse have not taken their place in philology so far. And its necessity is evident.

*კონსტანტინე ბრეგვაძე
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ახისტენგ-პროფესორი*

**გოეთეს პირველფენომენის (URPHÄNOMEN) მოძღვრება
და მისი რეცეფცია გრიგოლ რობაქიძის
შემოქმედებაში**

ცნობილია, რომ ქართული მოდერნისტული მწერლობის მნიშვნელოვანი წარმომადგენელი გრიგოლ რობაქიძე (1880-1962) სწორედ გერმანელ მწერალსა და მოაზროვნეს, იოჰან ვოლფგანგ გოეთეს (1749-1832) მიიხნევს საკუთარი შემოქმედების უპირველეს ინსპირა-

ტორად. რობაქიძე თავის ფილოსოფიურ თუ ლიტერატურულ წერილებში („სათავენი ჩემი შემოქმედებისა“, „ჩემი ცხოვრება“, „პირველშიში და მითოსი“ და სხვ.) მუდმივად წინ წამოსწევს გოეთეს *პირველფენომენის* (Urphänomen) მოძღვრების არქექტიპულ როლს როგორც საკუთარი მსოფლხედვის ჩამოყალიბების, ისე საკუთარი მხატვრული შემოქმედების პოეტოლოგიური პრინციპების, შემოქმედებითი მეთოდისა და სახისმეტყველებითი პარადიგმების განვითარების თვალსაზრისით: „გოეთეს მოძღვრება თაურფენომენის შესახებ ჩემთვის საგანთა შემეცნების საფუძვლად იქცა. სინამდვილის ხედვა ჩამოყალიბების პროცესსა და მთელის დინებაში, და არა ცალკეულ მომენტებში – განა *მწერლისა* (ხაზი ჩემია – კ. ბ.) და მოაზროვნის უმაღლესი ამოცანა არაა? არა ერთეულის მარადიული დაბრუნება თავის თავისაკენ, არამედ ერთეულში მარადიულის დაბრუნება თავის თავისაკენ. შემდეგში ამ შეცნობამ ხორცშესხმა ჰპოვა ჩემ რომან „გველის პერანგში“ (და არა მარტო აქ, არამედ რობაქიძის ფაქტიურად ყველა მხატვრულ ტექსტში – კ. ბ.)“ (ვრ. რობაქიძე, თხზულებანი, სერია: *შერისხულები* ტ. 2, 1994. გვ. 226, 228).

შეიძლება ითქვას, რომ გოეთეს მოძღვრება *პირველფენომენზე* იმპლიციტურად რობაქიძის მთელ მხატვრულ შემოქმედებას მოიცავს და ტრანსფორმირდება როგორც შემოქმედებითი მეთოდი და მხატვრული ტექსტების („გველის პერანგი“, „მევი – ქართველი გოგონა“, „ქალღმერთის ძახილი“, „გრაალის მცველები“, „ლამარა“ და სხვ.) პოეტოლოგიური პრინციპი.

საბოლოო ჯამში გოეთეს *პირველფენომენის* მოძღვრება რობაქიძესთან ვლინდება შემდეგი ფორმებით:

- ა) როგორც ფილოსოფიურ-ონტოლოგიური მსოფლხედვა;
- ბ) როგორც შემოქმედებითი მეთოდი (მითოსურ-სიმბოლური თხზვის წესი);
- გ) როგორც საკუთარი მხატვრული ტექსტების პოეტიკის (ნარატივი, მხატვრული რიტორიკა, სიმბოლოთქმნა, კომპოზიციის) ბაზისი.

Konstantine Bregadze

Georgia

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

Assistant Professor

**GOETHE'S THEORY OF PROTO-PHENOMENON
(URPHÄNOMEN) AND ITS RECEPTION IN GRIGOL
ROBAKIDZE'S LITERARY WORK**

It is a common knowledge that a prominent Georgian modernist writer Grigol Robakidze (1880-1962) regarded Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832) as the primary inspirer of his literary work. In his philosophical and literary essays (“The Origins of My Literary Work”, “My Life”, “Protophobia and Mythos”, etc.), Robakidze always foregrounds the role of Goethe’s theory of proto-phenomenon (Urphänomen) in the development of his own weltanschauung as well as in structuring the poetological principles, creative method and tropological and symbolic paradigms of his literary work: “Goethe’s theory on proto-phenomena has become the basis for the cognition of objects for me. Isn’t the vision of reality in the dynamics of the process formation and wholeness and not in separate moments - an ultimate goal of a writer and thinker? Not an eternal return of an individual to itself but an eternal return to itself in an individual. Later this notion was applied in my novel “The Snake Skin” (and not only here but in Robakidze’s all novels - K. B.)” [Gr. Robakidze, Works, vol. 2, 1994: p. 226, 228].

It can be argued that Goethe’s theory of proto-phenomenon is implicitly presented in Robakidze’s whole prose and develops into the creative method and poetological principle underlying his literary texts (“The Snake Skin”, “Megi - Ein georgisches Mädchen”, “The Call of the Goddess”, “The Guards of the Grail”, “Lamara”, etc.).

Goethe’s theory of proto-phenomenon is demonstrated in Robakidze’s works in the following ways:

- a) As a philosophical and ontological weltanschauung;
- b) As a creative method (the principle of mytho-symbolic composition);
- c) As the basis of his own tropology.

*მანანა გავოშიძე
საქართველო
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ასოციირებული პროფესორი*

**საქართველოს სულიერი მთლიანობის ფილოსოფიური
ბანსაზღვრა ბრიტოლ რობაჰიდის შემოქმედებაში**

მეოცე საუკუნის დამდეგს ქართული ცნობიერების წინაშე დადგა საქართველოს, ქართველი ერის ვინაობის, როგორც ერის საყრდენის, საკითხი. ქართული ეროვნული იდეოლოგია ცდილობდა, ჩაწვდომოდა ერის, როგორც იმჟამინდელი, ისე სამომავლო მოქმედების ხაზის განსაზღვრას. გრიგოლ რობაჰიძე პირველი იყო მათ შორის, ვინც ქართული სული, ქართული ფენომენი და ქართული კულტურა თავისი შემოქმედების უმთავრეს თემად აქცია. იგი დაუინებოთ იმეორებდა, რომ ეროვნული კულტურა თავისივე წიაღიდან „ფესვიძირიდან“ უნდა აგრძელებდეს განვითარებას.

გრიგოლ რობაჰიძე ერთ-ერთი პირველი იწვევს ფილოსოფიურ რკალში საქართველოს სულიერი მთლიანობის განსაზღვრას, დეტალებრივი თესლის, უფლის კვართის შემცველი ქართული მიწის „შუაგულის“ წარმოჩენას, ქართული მიწისა და ეროვნული სულის საკრალური ერთიანობის რკვევას.

გრიგოლ რობაჰიძე გვამცნობს, რომ საქართველო არის გასაღები წინააზიის უგზოუკვლად დაკარგული ხალხის გამოსაცნობად. იგი ფიქრობს, რომ საქართველო სინთეზირებაა ევროპული და აზიური კულტურისა, ცივილიზაციისა.

გრიგოლ რობაჰიძის პათოსი დასავლეთისა და აღმოსავლეთის დაპირისპირებაშია. ქართული ეროვნული სულის ჭედილი ამ დაპირისპირებაში და მათ შერწყმაშია. თვითონ შემოქმედება რობაჰიძისა თანაბარი განაწილებაა აღმოსავლური და დასავლური ხედვისა. გრიგოლ რობაჰიძესთან აღმოსავლეთი და დასავლეთი კრავენ მარადმბრუნავი დროის წრეს; მის ცენტრს, ზენიტში მოქცეული, მზით გახურებული „დიდი შუადღე“ წარმოადგენს.

„შუადღე“ განაპირობებს ქართული ეროვნული სულის მარადმბრუნვას. „შუადღე“ თავად საქართველოა – კაცობრიობის მარადიული საიდუმლოებრივი სააზროვნო ზენიტი.

Manana Gagoshidze
Georgia
Sokhumi State University
Associate Professor

PHILOSOPHICAL DEFINITION OF SPIRITUAL UNITY OF GEORGIA IN GRIGOL ROBAKIDZE'S WORK

At the beginning of the 20th century rose an issue of Georgian nationality as a background of nation. Georgian national ideology tried to realize direction of national activity either for those times and the future. Grigol Robakidze was the first among those ones the main topic of whose work became Georgian spirit, Georgian phenomenon and Georgian culture. He insisted that national culture must continue development from its “basis”.

Grigol Robakidze is one of the first ones who starts defining Georgian spiritual unity, showing divine seed, “the core” of Georgian land containing God’s chasuble, learning Georgian land and national spiritual unity, in philosophical circle

Grigol Robakidze declares that Georgia is the key for finding lost people of front Asia. He thinks that Georgia is the synthesis of European and Asian cultures, civilizations.

Grigol Robakidze’s pathos consists in contradistinction of the West and the East. Drive of Georgian national spirit consists in this contradistinction and their junction. Robakidze’s work itself represents equal distribution of western and eastern visions. At Grigol Robakidze the West and the East make ever-running time circle the centre of which is “great noon” scorched by the sun in zenith.

“The noon” itself is Georgia – eternal secrete thinking zenith of the human-kind.

რუსუდან გახარია
საქართველო
საერთაშორისო სამართლისა და მართვის
ქართულ-ბრიტანული უნივერსიტეტი
ასოცირებული პროფესორი

ბრიტოლ რობაქიძის პუბლიცისტიკა (1917-1918წ.წ.)

მოსხენება მოიცავს გრიგოლ რობაქიძის პუბლიცისტურ წერილებს, რომლებიც 1917 წლის ბოლოს და 1918 წლების დასაწყისში გამოქვეყნდა.

ეს ძალზე საინტერესო, მეტიც, საბედისწერო პერიოდია, რომელმაც მსოფლიო ისტორიაზე მოახდინა გავლენა – ბოლშევიზმის გამარჯვება რუსეთში და მასთან ბრძოლა საქართველოში, გადატრიალება, რევოლუცია, ანარქია, პროპაგანდა, ახალი იდეებით თრობა... ანალიტიკოსი პუბლიცისტი მთელი ძალ-ღონით ცდილობს საქართველოს გადარჩენას.

მოსხენება შეეხება გრიგოლ რობაქიძის პრობლემური სტატიების ისეთ მთავარ მიმენტებს, როგორც არის საქართველო-რუსეთის ურთიერთობა, რუსეთში არსებული ანარქია, მენშევიკთა თეორიები დემოკრატიული რესპუბლიკის ჩამოსაყალიბებლად და ბოლშევიკთა აქტიურობა დიქტატურული ცენტრისთვის, საქართველოს ეროვნული ყრილობა, საზოგადოებრივი აზრის ფორმირება მიზანმიმართული ანალიტიკური სტატიებით, რომელშიც ერთმანეთს ერწყმოდა ზუსტი ფორმები, დამაჯერებელი არგუმენტები, ღრმა ანალიზი და საგულისხმო დასკვნები, მკითხველზე ზემოქმედების სწორი სვლები.

Rusudan Gakharia
Georgia
The Georgian-British University of
International Law and Management
Associate Professor

**GRIGOL ROBAKIDZE'S ANALYTICAL JOURNALISTIC WORK
(1917-1918)**

The scientific report refers to the Grigol Robakidze's analytical articles which were published at the end of 1917 and the beginning of 1918.

This was an extremely interesting and fatal period which had an impact on the world history – the triumph of Bolshevism in Russia and Georgians fight against it, the overturn, revolution, anarchy, propaganda, intoxication with new ideas... Grigol Robakidze put forth a great effort to save Georgia.

The report covers the main points of Grigol Robakidze's analytical articles, such as: Georgian-Russian relationship, anarchy that prevailed in Russia, the Mensheviks's idea of forming a democratic republic and the Bolsheviks' attempts to establish a dictatorial regime, an international congress of Georgia, formation of public opinion... Grigol Robakidze found the right form of expression of his ideas and knew the exact ways to have an impact on readers. In his journalistic works facts, arguments, deep analysis, parallels, important conclusions were provided in the right balance.

მიხეილ გოვატიშვილი
საქართველო
გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი

**აზროვნება ნარატივით –
ბრიგოლ რობაქიძე მითოსსა და ფილოსოფიას შორის**

გრიგოლ რობაქიძე ნარატივის ჟანრს იყენებს მხატვრულ ფორმებზე რეფლექსიისთვის. ნარატიული ფორმით გადმოცემული ამბავი მითოსსა და ფილოსოფიის შორის არის განთავსებული. ქართველი მთაბრუნის მიზანია, ნარატიულ ჟანრში გააცოცხლოს ფილოსოფიური აზროვნების საწყისი ეული პარადიგმა; იგი, მითოსური სიმბოლოების გამოყენებით, ნარატივს ღრმა ფილოსოფიურ საზრისს ანიჭებს. მის ხელთ არსებული მხატვრული ინფორმაციის რაციონალური ახსნა ნარატივის ფორმას მითოსოს და ეს ნარატივი ყოველთვის დაკავშირებულია მითოსთან.

რაციონალური კონცეპტი, რომელსაც ჩვენ „სიტყვას“ ვუწოდებთ, რაიმე ინფორმაციის ახსნის მიზნით გამოიყენება; გრიგოლ რობაქიძესთან ის სპეციფიკურ დატვირთვას იღებს და სიმბოლური მნიშვნელობა ენიჭება. ასე რომ, სიმბოლო-სიტყვა იქცევა ფილოსოფიური აზროვნების ალგორითმად, რომელიც ნარატიულ ჟანრში მითოსის დიალექტიკას ფილოსოფიურ აზროვნებად გარდასახავს. ამის საუკეთესო მაგალითს წარმოადგენს „გველის პერანგში“ გადმოცემული ბიბლიური სეფორეს ამბავი, რომლის დამაჯერებელი თემატიზებაც ჰეგელის დიალექტიკის კონტექსტშია შესაძლებელი. როგორი გასხვავებულიც არ უნდა იყოს მითოსური და ფილოსოფიური აზროვნების სპეციფიკა, გრიგოლ რობაქიძის შემოქმედებაში ისინი რაციონალურად შეფერილ მეტაფორულ აზროვნებაში ერთიანდება. აქედან გამომდინარე, გრიგოლ რობაქიძის აზროვნების ნარატიული ფორმა რაციონალურიც არის და მეტაფორულიც.

Mikheil Gogatishvili
Georgia
Grigol Robakidze University
Professor

**THINKING IN NARRATIVE –
GRIGOL ROBAKIDZE BETWEEN PHILOSOPHY AND MYTHOS**

Grigol Robakidze used narrative genres for reflection of artistic forms. The story given in the form of narrative is placed between philosophy and mythos. The Georgian thinker's goal is to evoke archetypal paradigm of philosophical thinking in the genre of narrative. He gives a deep philosophical sense to the narrative namely by using Mythical characters. The rational explanation of the artistic information possessed by Grigol Robakidze requires the form of narrative what is always connected with mythos.

The rational concept which we call "word" is used for the explanation of certain information. In Grigol Robakidze's creative work it has specific meaning and acquires a symbolic significance. Thus, a word-symbol becomes the algorithm of the philosophical thinking that transforms the dialectic of myth into philosophical thinking in the genre of narrative. The best example is the biblical story of Sepors described in "The snake Skin," thematizing of which is possible in the context of Hegel's dialectic. How different the specifics of mythos and philosophical thinking could be, in Grigol Robakidze creative work they are united in rationally colored metaphorical thinking. Consequently, Grigol Robakidze's narrative form of thinking is both metaphorical and rational.

*თამარ გოგოლაზე
საქართველო
კორის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

**ბრიტილ რობაქიძე, ლეო ნუსიმაშვილი –
ორი მწერლის ერთი ბედისწერა**

XX საუკუნის 30-იანი წლების გერმანიაში, ორი სამშობლოდან ემიგრირებული მწერალი ხვდება ერთ ბოზოქარ ლიტერატურულ ასპარეზზე: გრიგოლ რობაქიძე (1880-1962) საქართველოდან და ლეო ნუსიმაშვილი (იგივე ესად-ბეი, იგივე ყურბან-საიდი) (1905-1942) – აზერბაიჯანიდან. ამ სხვადასხვა ასაკის პიროვნებას ბევრი მსგავსება აღმოაჩნდებათ, მაგრამ ყველაზე სენსაციურია ბოლო ათი წლის მანძილზე სხვადასხვა მკვლევარის მიერ ნაშრომებში („გველის პერანგი“ - „ალი და ნინო“, ხევისურებზე შექმნილი ნოველები თუ ნარკვევები, სტალინზე შექმნილი ესეები) აშკარა მსგავსებისა თუ პლაგიატის დასაბუთების მცდელობით.

ჭეშმარიტების ძიების გზაზე, ჩვენი აზრით, შეუძლებელია გვერდი აუაროთ სამი სახის აუცილებელი კვლევითი საქმიანობის ჩატარებას: ა) ორივე მწერლის ბიოგრაფიისა და მათი თანხვედრის მომენტების გამოკვეთას; ბ) მათი ნაშრომების დედანში ან ორივესათვის მისაწვდომ ენაზე გამოქვეყნებული მხატვრული ნაწარმოებებისა და ესეების მეცნიერულ დონეზე შედარებას და ბოლოს გ) აღნიშნულ მწერალთა სტილის შედარებას.

ჩვენი დაინტერესება ზემოდასახელებულ მოხსენებაში სწორედ პირველ მომენტს ეხება, კერძოდ გრიგოლ რობაქიძისა და ლეო ნუსიმაშვილის ბიოგრაფიებში ბედისწერით გაპირობებული პარალელების მოძიებასა და მათი შემთხვევითი თანხვედრის მომენტების გამოკვეთას, რითაც მეტ-ნაკლებად უხვია ორივე მწერლის ცხოვრება (საქართველო, აზერბაიჯანი-რუსეთის იმპერიის ნგრევის პროცესში; ბაქო, რევოლუციური ქალაქი და ნაციონალური მოხმარების უკანსკენელი გაბრძოლებანი, ირანი-აღმოსავლური სამყარო და ევრაზიის გზაჯვარედინზე მდგომი ორი მწერალი, 30-იანი წლების გერმანია და ლიტერატურული წრეები, და ბოლოს, მარტოობაში, აღსასრული უცხო მიწაზე).

ბიოგრაფიული მომენტების ტიპოლოგიური კვლევა ორივე მწერლის ცხოვრებაში ერთი მონაკვეთია სენსაციური განცხადების დასასაბუთებლად ან უარსაყოფად. წინააღმდეგ შემთხვევაში არც საოცარი ბელეტრისტიკა და მთაზროვნის გრიგოლ რობაქიძის სახელს სჭირდება მისი ნააზრევით ვიდაცის სარგებლობის „აღმოჩენა“, არც თავად ნიჭიერ მწერალს, ლეო ნუსიმიბაუმს, პლაგიატის სახელი, რამეთი გავლენა ლიტერატურის ისტორიაში. ზოგჯერ მწერლის სურვილის დამოუკიდებლად იბადება. ამის დასტურად კი გამოდგებოდა თავად გრიგოლ რობაქიძის განცხადება „ჰამლეტი“ რომ შექსპირმა დაწერა, ამის არცოდნის გარეშე მას იგი საკუთარი ეგონებოდა, იმდენად ჰგავსო იგი „ლამარას“.

Tamar Gogoladze
Georgia
Gori University
Professor

GRIGOL ROBAKIDZE AND LEV NUSSIMBAUM– TWO AUTHORS, ONE DESTINY

Two émigré authors - Grigol Robakidze (1880-1962) from Georgia and Leo Nussimbaum /id. Mohammed Essad-Bey, id. Kurban Said/ (1905-1942) from Azerbaijan meet each other in the 1930s Germany on the turbulent literary arena. These two people of different ages find too much likeness, the most sensational being the attempts to prove a striking likeness or even a plagiarism in the works by different researchers of the last decade (*The Snake Skin – Ali and Nino*, short stories about the Khevsurians, essays on Stalin).

In our opinion, we cannot ignore, the necessity for carrying out a compulsory research of three types: (a) Tracing the biographies of both authors and coincidences thereof; (b) Comparing their works at a scientific level in the original or the literary works and essays published in the language accessible to both; and lastly, (c) Comparing the styles of both authors.

Our interest in the abovementioned report derives from exactly the first, namely the necessity to draw the destiny-determined parallels in the biographies of Grigol Robakidze and Leo Nussimbaum, so abundant in the life paths of both authors (Georgia and Azerbaijan in the process of the decline of the Russian Empire; Baku, a revolutionary city, and the last opposition attempts of local

national consumption; Iran and the Orient, and two authors at the Eurasian crossroads; the 1930s Germany and literary circles; and lastly, their demise on the foreign soil).

Typological research of the biographies of both authors' life paths is just one aspect to be employed in confirming or refuting the sensational assertions. Otherwise, neither the name of Grigol Robakidze requires a "discovery" of his thoughts used by others, nor such a talented author as Leo Nussimbaum deserves the title of a plagiarist. Influences in the literary history are sometimes exerted against the author's own will. To corroborate the above, we could refer to Grigol Robakidze's own statement that without knowing that Shakespeare wrote *Hamlet*, he could have considered it as his own because of its so much likeness with his *Lamara*.

*როზეტა დანელია
საქართველო
საქართველოს დავით აღმაშენებლის
სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

საგამომცემო ჟურნალისტიკის სათავეებთან

საგამომცემო ჟურნალისტიკა, როგორც პრაქტიკული ჟურნალისტიკის ურთულესი მეთოდი. მისი არსი, ფუნქცია და დანიშნულება.

60-იანი წლების საგამომცემო ჟურნალისტიკის დამოკიდებულება „მაკრეკერიზმთან“ და „უოთერგეიტის საქმესთან“. მიზნის მისაღწევად ჟურნალისტების სოლიდარობა და მარტოხელა ჟურნალისტის თავგანწირული ბრძოლა.

დასაველეთ გერმანელი ჟურნალისტის გიუნთერ ვალრაფის ფენომენი. მისი მეთოდი და სკანდალური რეპორტაჟების ძალა. სპეციალისტების შეფასებით, ვალრაფის რეპორტაჟების დამაჯერებლობა არა მათ პოლიტიკურ ანალიზშია, არამედ ყოველდღიურად ადამიანებისადმი დაუდევრობის, უყურადღებობის, მათი ინტერესების შელახვის გადმოცემაში.

გ. ვალრაფის როლი და დამსახურება საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებაში. იგი ისეთ სფეროებში შეიჭრა, რომელთა შესახებ არაფერი უნდა სცოდნოდა ფართო საზოგადოებას, სამაგიეროდ, მისი რეპორტაჟები გარკვეული ფენებისათვის შემეცნების მასალად იქცა.

Rozeta Danelia

Georgia

David Agmashenebeli

University of Georgia

Professor

ORIGINS OF JOURNALISTIC INVESTIGATION

Investigative journalism as the most difficult method of practical journalism; its essence, function and purpose.

The attitude of 60 decade investigative journalism to Macrakerism and Watergate affairs. Journalists' solidarity and a lonely journalist's self-sacrificing fight for achieving the set goal.

Phenomenon of West German journalist Ginter Vallraf. The force of his method and scandalous reports. According to specialists' estimation, the credibility of Vallraf's reports is not in their political analysis, but in transmitting human negligence, inattention and humiliation of their interests.

G. Vallraf's role and merit in forming the public opinion. He broke into such areas which should be unknown to broad society though his reports became cognition material for certain sectors.

რუსულან დაუშვილი
საქართველო
ივ. ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
პროფესორი

ბრიტოლ რობაქიძის წერილები ანდრეი ბელისადმი

1910-20-იან წლებში ქართველ შემოქმედთა ეროვნული სახის ჩამოყალიბებაში დიდი როლი შეასრულა ქართველ მწერალთა „ცისფერყანწელთა“ საქმიანობამ. მათ მიერ ჩატარებულ შეხვედრებში მწერლების გარდა მონაწილეობდნენ მხატვრები, რეჟისორები, მსახიობები, დრამატურგები. თბილისის ყოველდღიურ ცხოვრებაში ჩართული იყვნენ რუსი და უცხოელი კოლეგებიც. ეს ურთიერთობა ბევრისათვის ნამდვილ მეგობრობად იქცა.

საყურადღებოა „ცისფერყანწელთა“ ლიდერის, ქართველი მწერლის გრიგოლ რობაქიძისა და რუსული სიმბოლიზმის მეტრის ანდრეი ბელის (ჩეხენი ბორის ბუგაევი) ურთიერთობა.

ანდრეი ბელი საქართველოში პირველად 1927 წელს ჩამოვიდა. მაშინ გრიგოლ რობაქიძე გერმანიაში იყო და მას ვერ შეხვდა. საქართველოში მოგზაურობის შემდეგ დაწერილ წიგნში „კაკასიის ქარი“ ჩანს ბელის დაინტერესება რობაქიძის პიროვნებით. თუმცა ინტერესი მას ადრეც აღძვრია. წიგნში „ორ რევოლუციას შორის“ ანდრეი ბელიმ აღწერა გრიგოლ რობაქიძე, რომელიც 1907 წელს უნახავს პარიზში, მერეჟუკოესკის ლექციაზე. გრიგოლ რობაქიძესთან შეხვედრა შედგა პირველი შეხვედრიდან 23 წლის შემდეგ – 1929 წელს საქართველოში ანდრეი ბელის მეორედ ჩამოსვლისას.

ანდრეი ბელისთან გრიგოლ რობაქიძის ურთიერთობის დასტურია 1930-31 წლებით დათარიღებული რობაქიძის 3 წერილი. მათში საუბარია ანდრეი ბელის შემოქმედებაზე, მის ახალ წიგნზე „ორი საუკუნის მიჯნაზე“ და რობაქიძის იმჟამინდელ საქმიანობაზე – ხევესურთა წეს-ჩვეულებების კვლევაზე.

1931 წელის რობაკიძე გერმანიაში გაემგზავრა ავადმყოფი ცოლის სამკურნალოდ და რუსთაველის თეატრის გასტროლების დასაგეგმად, რომლის სცენარზეც წარმატებით იღვებოდა მისი პიესა „ლამარა“.

გერმანიაში მიმავალი გრიგოლ რობაკიძე შეხვდა თუ არა მოსკოვში ანდრეი ბელის არ ვიცით. რობაკიძე გერმანიიდან უკან აღარ დაბრუნებულა და ემიგრაციაში დარჩა, 1932 წელს კი ლაიფციგში გამოიცა რობაკიძის „კავკასიური ნოველები“. მასში შეტანილი ერთ-ერთი ნოველა „მაგიური წყარო“ (ენგადი) ასახავს ხევსურების ცხოვრებასა და წაწლობას, რომლის შესახებაც იგი ასე აღფრთოვანებული წერდა ანდრეი ბელის.

Rusudan Daushvili

Georgia

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

Professor

GRIGOL ROBAKIDZE’S LETTERS TO ANDREI BELLI

In 1910-20 Georgian writers “Tsisperkantslebi” played a significant role in forming the national image of Georgian people of art. In the meetings organized by them along with writers, took part artists, producers, actors, drama writers, etc. Their Russian and foreign colleagues were also involved in the everyday life of Tbilisi. For many of them these relations resulted in real friendship.

The relationship between the leader of “Tsisferkancelebi” Grigol Robakidze and the Master of Russian symbolism Andrei Belli (Chechen Andrei Bugaev) is rather noteworthy.

For the first time Andrei Belli visited Georgia in 1927. Grigol Robakidze was in Germany and they did not meet at that time. In the book written after Belli’s first visit to Georgia “The Wind of the Caucasus” is felt his interest towards Grigol Robakidze. This interest was evident much earlier. Andrei Belli described Grigol Robakidze in his book “Between Two Revolutions” whom he met at Merezhkovski’s lecture in Paris in 1907. Then they met each other 23 years later in 1929 when Andrei Belli visited Georgia for the second time.

Grigol Robakidze's three letters dated 1930-1931 prove relations between these two writers. These letters concern Andrei Belli's creative work and his book "On the Edge of Two Centuries", also Grigol Robakidze's occupation of that period – studying customs and traditions of Khevsuretians.

In 1931, Grigol Robakidze left for Germany as his sick wife was in need of medical treatment. Besides, he intended to plan the tour of the Rustaveli Theatre where his play "Lamara" was a great success.

We do not know whether Robakidze met Andrei Belli in Moscow on his way to Germany, but as we know Robakidze never came back and lived in Germany as an emigrant all his life. In 1932, Grigol Robakidze's book "Caucasian Short Stories" was published in Leipzig. One of the novels "Magic Spring" (Engadi) shows Khevsurians' life and "tsatsloba"(one of their customs) about what he wrote to Andrei Belli with such a great enthusiasm.

*მაკა დოლიძე
საქართველო
საქართველოს დავით აღმაშენებლის
სახელობის უნივერსიტეტი
ასოციირებული პროფესორი
ნინო მინდიაშვილი
საქართველო
საქართველოს დავით აღმაშენებლის
სახელობის უნივერსიტეტი
ასოციირებული პროფესორი*

გრიგოლ რობაქიძის პუბლიცისტიკა

გრიგოლ რობაქიძის სახელი, როგორც მწერლის, ფართო საზოგადოებისთვის საკმაოდ ცნობილია, მაგრამ ნაკლებად ცნობილია მისი პუბლიცისტური მოღვაწეობა. არადა, შეიძლება ითქვას, რომ იგი ნაყოფიერ პუბლიცისტურ საქმიანობას ეწეოდა. იგი წერდა პოლიტიკის, ლიტერატურის, მეცნიერებისა და კულტურისა შესახებ. პუბლიცისტი თითქმის ყველა აქტუალურ საკითხს აშუქებდა და სათანადოდ აანალიზებდა.

გრივალ რობაქიძე იმ პერიოდში გამოვიდა სამოღვაწეო ასპარეზზე, როცა ეროვნული თემა ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი გახლდათ. მისთვის სწორედ პრესა იქცა ეროვნული იდეების პროპაგანდის ტრიბუნად. პუბლიცისტისათვის ფართოდ გაიღო რედაქციების კარი, სხვადასხვა ჟურნალ-გაზეთებიდან ქადაგებდა ის ეროვნულ იდეებს. გრივალ რობაქიძე საკმაოდ განათლებული პიროვნება გახლდათ. ამიტომ მისი ერუდიცია და ნიჭი საშუალებას აძლევდა კარგად ჩაეხედა მოვლენების პროცესში და გაეანალიზებინა ის მდგომარეობა, რაც იმდროინდელ საქართველოში არსებობდა. როგორია იმდროინდელი საზოგადოება? რას აკეთებს ხელისუფლება ხალხის მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად? – წესკითხვები მუდამ თან სდევდა გრივალ რობაქიძის შემოქმედებას.

გრივალ რობაქიძის შემოქმედებაში ფართო ადგილი უკავია ლიტერატურულ-კრიტიკულ წერილებს. პუბლიცისტი ცდილობდა წარმოეჩინა იმ პერიოდის მხატვრული ლიტერატურის ნიმუშები და ობიექტური შეფასება მიეცა მათთვის.

მართალია, გრივალ რობაქიძის შემოქმედებაში იგრძნობა იმდროინდელი ეპოქა და რეჟიმი, მაგრამ სამშობლოსა და ქართული გენის სიყვარული ყველგან მუდავნდება. თავის პუბლიკაციებში იგი მსჯელობდა საქართველოზე, როგორც მზის ბადეში გაკვალულ დედოფალზე, ოქროს ვერძზე, ვაზის ჯვარზე. სიმბოლოების გამოყენება, როგორც სიმბოლისტთა ერთ-ერთი გამორჩეული ლიდერისათვის შემთხვევითი არ არის. სიმბოლურ-სახეობრივი აზროვნება იგრძნობა არა მარტო მის ლიტერატურულ და პუბლიცისტურ ნაწარმოებებში, არამედ პირად წერილებშიც.

Maka Dolidse
Georgia
David Agmashenebeli
University of Georgia
Associate Professor
Nino Mindiashvili
Georgia
David Agmashenebeli
University of Georgia
Associate Professor

GRIGOL ROBAKIDZE'S JOURNALISTIC WORK

Though Grigol Robakidze is well-known to broad society as a writer, his journalistic work is still less-known. One should admit that his journalistic work was rather productive. He wrote about politics, literature, science and culture. Grigol Robakidze tried to highlight and analyze every actual issue.

When Grigol Robakidze started his creative work, it was the period when national issue was one of the most important problems. By the press he led the national idea campaign. The publicist was a preacher of national ideas. Grigol Robakidze was a quiet and educated person. That is why his erudition and talent enabled him to look into the process of events and analyze the existing situation in Georgia. What was the society of that period? What did the power do to improve people's conditions? - These questions always followed Grigol Robakidze's creative work.

Literary-critical letters are very important in Grigol Robakidze's creative work. The publicist tried to show the literature of that period and evaluate it objectively.

Though in Grigol Robakidze's creative work is seen the epoch and regime of that period, the love of the homeland and the Georgia gene is felt everywhere. In his publications he discussed about Georgia, about the Golden Fleece, about the cross of vine. He was one of the leaders of symbolists and it is not accidental that he used symbols. Symbolic perception is felt not only in his literary and journalistic work but also s in his private letters.

*მარინე ვაშაყმაძე
საქართველო
ივ. ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
პროფესორი*

**ჟურნალიზმის თანამედროვე სტანდარტები და XIX
საუკუნის ქართული ჟურნალისტიკის ტრადიციები**

რა განაპირობებს მედიის დამოუკიდებლობას თანამედროვე სამყაროში, რა როლს ასრულებს ამ საქმეში პროფესიონალიზმი და ჟურნალიზმის თანამედროვე სტანდარტები – ეს გახლავთ ერთ-ერთი უმთავრესი პრობლემა, რომელიც ფართოდ განიხილება მედია-ექსპერტების მიერ საერთაშორისო ასპარეზზე. რამდენად იცავენ ქართველი ჟურნალისტები ჟურნალიზმის თანამედროვე სტანდარტებს, რამდენად იცნობენ მათ და როგორ იყენებენ ყოველდღიურ პრაქტიკაში. ეს პრობლემა განსაკუთრებულად აქტუალურია მთელი პოსტსაბჭოთა სივრცისათვის და სერიოზული გამოწვევების წინაშე აყენებს მედიის განვითარებას ამ ქვეყნებში.

გლობალიზაციის ეპოქაში, სულ უფრო იოლი და ხელმისაწვდომი ხდება ამ სტანდარტების გაზიარება, გააზრება და საერთო პრინციპებზე შეთანხმება. ჟურნალიზმის პროფესიული სტანდარტების ცოდნისა და პრაქტიკაში დამკვიდრების აუცილებლობაზე კარგა ხანია აღარავინ დავობს. პრობლემაა როგორ და რა გზებით მოხერხდეს დაგროვილი ცოდნისა და გამოცდილების გაზიარება და დამკვიდრება. ამისათვის მრავალი გზა და შესაძლებლობა არსებობს. პრობლემასაც მრავალი ასპექტი აქვს. საინტერესოა, რომ ერთ-ერთი ასპექტი შეიძლება იყოს XIX საუკუნის ქართული ჟურნალისტიკის ნიმუშების შესწავლა და გააზრება. ამგვარი დაკვირვებისას, მრავლად აღმოაჩენთ იმგვარ მიდგომებსა და მეთოდებს, რომლებიც თანამედროვე ჟურნალიზმის სტანდარტებსა და პრინციპებს ეხმიანება. მაგალითისათვის ილია ჭავჭავაძის „ივერიაც“ იკმარება. ამ გამოცდილების შესწავლა მეტად მნიშვნელოვანია ქართული ჟურნალისტიკის ტრადიციების გააზრებისათვის და თანამედროვე ქართული ჟურნალისტიკის განვითარებისათვის.

Marine Vashakmadze
Georgia
Iv. Javakhishvili Tbilisi State University
Professor

MODERN STANDARDS OF JOURNALISM AND THE TRADITIONS OF XIX CENTURY GEORGIAN JOURNALISM

What conditions the independence of media in the modern world, what is the role of professionalism and the modern standards of journalism in this case – this is one of the most important problems discussed by media experts throughout the world. How do Georgian journalists follow the modern standards of journalism? How well are they aware of these standards and how do they use them in practice? This problem is especially actual for all Post-Soviet countries.

In the globalization epoch, it becomes easier and easier to share these standards, realize them and agree on general principles. Today nobody argues how necessary it is to know the professional standards of journalism and implement them in practice. The problem is how to share and put into practice the obtained knowledge and experience. There are many ways and possibilities to achieve it. The problem also has many aspects. It is interesting that one of the aspects can be studying and realizing the samples of XIX century Georgian journalism. While observing the case carefully, we will find a lot of approaches and methods responding to the standards and principles of modern journalism. Ilia Chavchavadze’s “Iberia” can serve as a good example. Studying of this experience is very important for realizing the traditions of Georgian journalism as well as for the development of modern Georgian journalism.

ღალი ზაქარაძე
საქართველო
გრივალ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი

**პოლემიკა შემოქმედების ონტოლოგიური პრობლემების
შესახებ
(ბრიტულ რობაქიძე და შალვა ნუცუბიძე)**

წინამდებარე ნაშრომში საგანგებოდაა გაანალიზებული XX საუკუნის 10-იანი წლების ქართული ფილოსოფიის ერთ-ერთი მძაფრი და საინტერესო პოლემიკა, რომელიც გრივალ რობაქიძესა და შალვა ნუცუბიძეს შორის გაიმართა. ამ ორი ახალგაზრდა ქართველი ფილოსოფოსის დავა-კამათის საბაზად იქცა გრ. რობაქიძის მიერ 1912 წლის 10 ივნისს ქუთაისის თეატრში წაკითხული საჯარო ლექცია თემაზე – „ხელოვნება და სინამდვილე“. ამ ლექციაში გრ. რობაქიძე აანალიზებდა შემოქმედების ფილოსოფიურ-ონტოლოგიურ პრობლემებს, ხოლო მათი პოლემიკის მთავარი თემა იყო ხელოვნების საგნის, მნიშვნელობისა და ფუნქციის პრობლემა.

შალვა ნუცუბიძე თავის წერილში – „მოკლე შენიშვნა გრივალ რობაქიძის ლექციის გამო“ – ეხება დისკურსიული აზროვნების სპეციფიკას, შემოქმედების პროცესის ონტოლოგიურ საკითხებს, მარადიულის პრობლემას ხელოვნებაში. მისი აზრით, მარადისობა დროითი კატეგორია არ არის, ის დროის უარყოფაა; შემოქმედება კი დროში მიმდინარე პროცესია. ამგვარად, ხელოვნება ვერ შექმნის მარადიულს, რადგან ის შემოქმედებაა. დისკურსიული აზროვნება „არაშემოქმედებითი რეფლექსიაა“ და, ამდენად, სინამდვილის შექმნა მხოლოდ ინტუიციის გზითაა შესაძლებელი. იდეალური და რეალური თავისთავად არსებული თვისებები კი არ არის, არამედ მხოლოდ ჩვენი აზროვნების მიერ შექმნილი მიმართებებია. ხელოვნება განუყენილია იდეალურსა და რეალურს, მარადიულსა და დროითს შორის.

გრივალ რობაქიძე თავის „საპასუხო ბარათში“ მძაფრად აკრიტიკებს შალვა ნუცუბიძის ზემოთ წარმოდგენილ მოსაზრებებს, მისი ფილოსოფოსობისა და აზროვნების სტილს, ბრალს სდებს მას ბუნდოვანებაში. იგი ხაზს უსვამს ხელოვნების სფეროში შექმნილი „მარადიულის“ თავისებურებას და მკვეთრად განასხვავებს მას მარადისობის სხვა ფორმებისაგან. გრ. რობაქიძის ძირითადი

თეზისი ასეთი სახისაა: მხატვრული სახე ყოველთვის ცოცხალია, ინდივიდუალურის სფეროშია განფენილი და ინდივიდუალურად აღიქმება კიდევ; იგი, ნუცუბიძის საწინააღმდეგოდ შენიშნავს, რომ შექმნა, მართალია, დროული ცნებაა, მაგრამ ხელოვნების/შემოქმედების საზრისი მარადიულია!

ეს პოლემიკა ნაყოფიერი აღმოჩნდა ქართული აზროვნებისთვის. ამის დასტურია თუნდაც ამ ორი დიდი ქართველი მთაზროვნის მეტად საყურადღებო გვიანდელი გამოკვლევები ხელოვნებისა და შემოქმედების ბუნების შესახებ.

Lali Zakaradze

Georgia

Grigol Robakidze University

Professor

**POLEMICS ON THE ONTOLOGICAL PROBLEMS OF
CREATIVITY
(Grigol Robakidze and Shalva Nutsbidze)**

The present work makes special analysis of one of the most interesting and sharp polemics in Georgian philosophy of 1910s that took place between Grigol Robakidze and Shalva Nutsbidze. The cause of the dispute between these two young Georgian philosophers was the public lecture delivered by Grigol Robakidze at Kutaisi theatre on June 10, 1912 on the topic – “Art and Reality”. In this lecture Gr. Robakidze analyzed philosophical and ontological problems of creativity; the main topic of their polemics was the problem of subject, importance and function of art.

In his letter – “A Short Remark on Grigol Robakidze’s Lecture” – Shalva Nutsbidze deals with the specificity of discursive thinking, ontological issues of the creative process and the problem of eternal in art. In his opinion, eternity is not a temporal category; it is a negation of time whereas creative activity is a process happening in time. Thus, art cannot create something eternal as it is a creative action. Discursive thinking is a “non-creative reflection” and thus creation of reality is only feasible through intuition. Ideal and real are not qualities existed themselves but the attitudes created by our thoughts. Art is spread between ideal and real, eternal and temporary.

In his “Reply Letter” Grigol Robakidze severely criticizes Shalva Nutsubidze’s opinions expressed above, his style of philosophy and judgment and accuses him of ambiguity. He highlights the peculiarities of “eternal” in the sphere of art and sharply distinguishes it from other forms of eternity. Grigol Robakidze’s main thesis is the following: the artistic image is always alive, spread in the sphere of individual and is perceived individually; in contrast to Nutsubidze he notes that though “created” is a temporal concept, the essence of art/creativity is eternal!

This polemics proved fruitful for the Georgian thought. The proof of this is the later researches by these two prominent Georgian thinkers about the nature of art and creativity.

*გიორგი თავაძე
საქართველო
გრეგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
ანისტენტ-პროფესორი*

**ნიცუმს ფილოსოფიის გაგების მეთაპრიტიკისათვის.
ბრიგოლ რობაქიძისა და ღავით კასრაძის პოლემიკა
ნიცუმს თანამედროვე კვლევების კონტექსტში**

წინამდებარე ნაშრომში ავტორი შეეცადა, XX საუკუნის დასაწყისის ქართულ სინამდვილეში ნიცუმს ფილოსოფიის აქტუალურ საკითხებთან დაკავშირებული პოლემიკა დ. კასრაძესა და გრ. რობაქიძეს შორის, ნიცუმს თანამედროვე კვლევების კონტექსტში გაეანალიზებინა. ნაშრომში განხილულია დ. კასრაძის მიერ გრ. რობაქიძის ნიცუმსეული გაგების კრიტიკა.

დ. კასრაძე თავის კრიტიკაში განსაკუთრებულ შეფასებას აძლევს ნიცუმს შემოქმედების მესამე პერიოდს. იგი მიიჩნევს, რომ სწორედ ნიცუმს შემოქმედების მესამე ფაზაა გადამწყვეტი მისი ფილოსოფიის გასაგებად. გრ. რობაქიძემ, მიიჩნევს დ. კასრაძე, გადაჭარბებული ყურადღება გაამახვილა ნიცუმს შემოქმედების პირველ პერიოდზე, აპოლონურისა და დიონისურის დაპირისპირებაზე. დ. კასრაძის აზრით კი, ნიცუმს გვიანდელ ფილოსოფიაზე საკმაოდ დიდია ჩ. დარვინის და ზოგადად, ევოლუციონისტური მიმართულების გავლენა. დ. კასრაძის მიერ ნიცუმს ფილოსოფიის

დარვინისტულ-ევოლუციონისტური გაგება დღესაც არ კარგავს თავის აქტუალობას, რასაც ადასტურებს უახლესი კვლევები, რომლებიც აღნიშნული მიმართულებით წარმოებს. ნაშრომში მოკლედ მიმოხილულია აღნიშნული თანამედროვე კვლევების ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ასპექტი.

Giorgi Tavadze

Georgia

Grigol Robakidze University

Assistant Professor

**METACRITICISIM OF UNDERSTANDING OF NIETZSCHE'S
PHILOSOPHY. POLEMICS BETWEEN GRIGOL ROBAKIDZE
AND DAVID KASRADZE IN THE CONTEXT OF THE CURRENT
RESEARCHES ABOUT NIETZSCHE**

In the following work the author attempted to analyze the polemics between Grigol Robakidze and David Kasradze concerning the actual issues of Nietzsche's philosophy in the beginning of the 20th century in the context of the current researches about Nietzsche. The author of the work discusses D. Kasradze's criticism of understanding Nietzsche by Gr. Robakidze.

D. Kasradze in his criticism pays particular attention to the third period of Nietzsche's work. He considers that the third phase of Nietzsche's work is the most important for understanding his philosophy. According to D. Kasradze, Gr. Robakidze exaggerated the importance of the first period of Nietzsche's work, namely the contradiction between Apollonian and Dionysian. From D. Kasradze's point of view, Nietzsche's later philosophy was strongly influenced by Charles Darwin's Theory of Evolution. D. Kasradze's Darwinist-evolutionist understanding of Nietzsche's philosophy does not lose its importance even in our modernity. This is confirmed by the newest researches carried out in this field. In this article some important aspects of the contemporary researches are discussed.

*თამარ ინჯია
საქართველოს
საქართველოს დავით აღმაშენებლის
სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

ბრიტოლ რობაჟიკე – ლიტერატურული ძარცვის მსხვერპლი

მე-20 საუკუნის მსოფლიო ლიტერატურის აღიარებული შედეგია გრიგოლ რობაჟიკის „გველის პერანგი“. რომანი უნიკალურია იმიტომაც, რომ ავტორმა იგი ორ ენაზე დაწერა: ქართულსა და გერმანულზე. ქართულად გამოსცა 1926 წელს თბილისში, ხოლო 1928 წელს თარგმნა გერმანულ ენაზე და სტეფან ცვაიგის წინასი-ტყვაობით გამოსცა გერმანიაში.

„ალი და ნინოს“ ავტორია ყურბან საიდი, იგივე ესად ბეი, იგივე ლევ ნასიმბაუმი. წიგნი დაიწერა გერმანიაში, გამოქვეყნდა ვენაში 1937 წელს. მას გამოქვეყნებისთანავე არ მიუქცევია ყურადღება. პოპულარობა მოიპოვა მას შემდეგ, რაც მისი ინგლისური თარგ-მანი გამოიცა დიდ ბრიტანეთში 1970 წელს. შემდეგ ითარგმნა მრავალ ენაზე, აქონდა ყოველთვის საუკეთესო რეკლამა და გახდა ბესტსელერი. დღეს შეჰყავთ თანამედროვე მსოფლიოს საუკეთესო ბესტსელერთა ათეულში.

ყურბან საიდისათვის ცნობილი იყო „გველის პერანგიცა“ და მისი ავტორიც. გრიგოლ რობაჟიკეს იგი გენიოსს უწოდებდა, მაგრამ არ მოერიდა პლაგიატობის ფაქტს, პირად ნაცნობობას, ვერ გაუ-ძლო ცდუნებასა და სხვისი სულიერი საგანძური დაუნდობლად გაძარცვა.

„გველის პერანგისა“ და „ალი და ნინოს“ ქართული და გერმანუ-ლი ვარიანტების შეპირისპირებიდან ნათელია, რომ „ალი და ნინო“ სცილდება ნასესხობისა თუ მიბაძვის ჩარჩოებს, წარმოგვიდგება უღმერთო ძარცვის ნიმუშად.

„ალი და ნინო“ მრავალი ასპექტით იმეორებს „გველის პერანგსა“ და ლამის სიტყვასიტყვით მიჰყვება გამოყენებულ ადგილებს. ნა-ძარცვი თემატურად ასე შეიძლება დავაღვათ: 1. სიტყვასიტყვი-თი პარალელები აღწერებში; 2. შინაარსობრივი პარალელები ანუ

გამეორებული ამბები, მითები, ლეგენდები; 3. პარალელები პერსონაჟებში; 4. თითქმის იდენტური სიუჟეტური ქარგა.

Tamar Injia

Georgia

David Agmashenebeli

University of Georgia

Professor

GRIGOL ROBAKIDZE – THE VICTIM OF A LITERARY ROBBERY

“The Snake Skin” by Grigol Robakidze is a well-known masterpiece of the 20th century world literature. The novel is also unique because it is written in two languages: Georgian and German. He published the Georgian version in Tbilisi in 1926 and in 1928 the author translated it in German language and published in Germany with Stefan Zweig’s foreword.

Kurban Said, the same Esad Bei, also Lev Nazimbaum is the author of “Ali and Nino”. It was written in Germany and published in Vienna in 1937. The book did not gain any attention upon publishing. It became popular after the book had been translated in English and published in Great Britain in 1970. Afterwards it was translated in many languages, had always excellent advertisement and became a best seller. Nowadays it is acknowledged as top ten best seller of the modern world literature.

Kurban Said knew “The Snake Skin” and its author. He called Grigol Robakidze a genius. But nevertheless he did not feel shy to plagiarize, ignored their personal acquaintance, and could not bear temptation and he stole Robakidze’s soul treasure mercilessly.

While comparing “The Snake Skin” and “Ali and Nino” Georgian and German versions, it is clear that “Ali and Nino” goes beyond the borrowing and imitation frames and is presented to us as the model of godless theft.

“Ali and Nino” repeats in many aspects “The Snake Skin” and almost uses some parts word in word. Literature robbery may be arranged thematically into the following: 1. Word in word parallels in descriptions; 2. Content parallels, i.e. repeated stories, myths, legends; 3. Parallels in characters and 4. Nearly identical storyline of plot.

*თენგიზ ირემაძე
საქართველო
გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

**ინდივიდუალიზმი თუ ინტერსუბიექტურობა?
(ნიცჷმ და კანტი ბრიბოლ ტობაქიძის ნაახრეშვი)**

ფილოსოფიისა და სოციოლოგიის საკვანძო საკითხები ჯერ კიდევ არ არის სათანადოდ გამოკვლეული გრიგოლ რობაქიძის შემოქმედებაში, რაც ქართული ჰუმანიტარული აზროვნების უდას ნაკლია. არადა, გრიგოლ რობაქიძემ თავისი შემოქმედებით მოღვაწეობა სწორედ ფილოსოფიისა და სოციოლოგიისადმი მიძღვნილი მეტად საყურადღებო ლექციებითა და პუბლიკაციებით დაიწყო.

წინამდებარე ნაშრომში განხილულია ფილოსოფიური აზროვნების ორი უმნიშვნელოვანესი პრობლემის, ინდივიდუალიზმისა და ინტერსუბიექტურობის რობაქიძისეული ხედვა. ქართველი მიაზროვნე ამ საკითხებს შემეცნების თეორიის კონტექსტში განიხილავდა და, უწინარეს ყოვლისა, ეფუძნებოდა დიდი გერმანელი ფილოსოფოსების, ფრიდრიხ ნიცშესა და იმანუელ კანტის კონცეფციებს. გრ. რობაქიძე კანტის „ტრანსცენდენტალური ცნობიერების“ ცნების ერთგვარ გაფართოებას ახდენს, როცა არა მარტო ადამიანებს შორის არსებული საერთო ცნობიერების, არამედ ადამიანსა და სხვა ცოცხალ არსებებს შორის არსებულ „საერთო ცნობიერებაზე“ საუბრობს. აქ საქმე გვაქვს ერთგვარი კოსმიური ცნობიერების მოდელთან, რომელიც ისე უნივერსალურია, რომ სამყაროს ყველა არსებულს მოიცავს. ამგვარად გაგებულ ტრანსცენდენტალური ცნობიერება უზრუნველყოფს არა მარტო სოციუმის სარწმუნო ლეგიტიმაციას, არამედ ის სუბიექტურობისა და ინტერსუბიექტურობის შესახებ წარმოებულ ფილოსოფიურ დისკუსიაში მეტად ნაყოფიერ პოზიციას იკავებს – ესაა გზა გაცნობიერებული ინდივიდუალიზმიდან ყოვლისდამდგენი ტრანსცენდენტალიზმისაკენ, ანუ ინტერსუბიექტურობისაკენ. ამ გზის გავლა კომუნიკაციის პროცესის მეშვეობით ხდება შესაძლებელი, რომელიც თვითონაც ინტერსუბიექტურ ხასიათს ატარებს.

Tengiz Iremadze
Georgia
Grigol Robakidze University
Professor

**INDIVIDUALISM OR INTERSUBJECTIVITY?
(Nietzsche and Kant in Grigol Robakidze's Work)**

Key issues of philosophy and sociology are not yet properly studied in Grigol Robakidze's creative work what is the undeniable shortcoming of Georgian humanitarian thought. However, Grigol Robakidze began his creative activities with his extremely interesting lectures and publications in philosophy and sociology.

The present work deals with Robakidze's vision on two most significant issues of philosophical thought – individualism and intersubjectivity. The Georgian thinker discussed these issues within the context of cognitive theory and based his argumentation on the concepts of two greatest German philosophers - Immanuel Kant and Friedrich Nietzsche. Gr. Robakidze somehow broadens Kant's concept - "Transcendental Consciousness" when he talks not only about the common consciousness existing among people, but the "Common Consciousness" existing among people and other living beings. Here we deal with the model of cosmic consciousness which is so universal that comprises all the creatures of the universe. The transcendental consciousness understood in such a way provides not only the reliable legitimization of social medium, but also occupies a very profitable position in the philosophical discussion on subjectivity and intersubjectivity; it is the way from conscious individualism towards all-determining transcendentalism i.e. intersubjectivity. Passing this road becomes possible through the communication process that carries the inter-subjective nature itself.

*ნარგიზა კანკია
საქართველოს
საქართველოს დავით აღმაშენებლის
სახელობის უნივერსიტეტი
ახისტენტ-პროფესორი*

ტელევიზიის ფენომენი

საბჭოთა პერიოდში ტელევიზორები, ე.წ. “საპნის ოპერები” კაპიტალისტური ქვეყნების ტელევიზიის ერთ-ერთ მაკამპრომენტი-რებელ თვისებად მიიჩნეოდა.

დროთა ცვლილებებმა განაპირობა მეორე უკიდურესობაში გადა-ვარდნა და დღეს ტელევიზორებს დიდი ადგილი უკავია საქარ-თველოს ტელევიზიაში. მათი უმრავლესობა კი ლათინური ამერი-კის ქვეყნების პროდუქციაა.

ტელევიზორების მაღალმატვრულ დონეზე თანამედროვე პე-რიოდში არც არავინ საუბრობს, მაგრამ ფაქტია ისიც, რომ ის ტელევიზიის ეკრანს ძალიან კარგად ერგება. ამაზე მერტყველებს თუნდაც ის, რომ ამ რადიოების სერიის კინოთეატრებში ჩვენება თითქმის წარმოუდგენელია.

ის ფაქტი, რომ ტელევიზორებმა დიდი პოპულარობა მოიპოვეს საქართველოში, პირველ რიგში, გამოწვეულია თვითონ ქვეყნის სოციალურ-პოლიტიკური ვითარებით. საინტერესოა ისიც, რომ ფსიქოლოგების აზრით, ადამიანები, რომლებსაც მოწყობილი არა აქვთ თავიანთი პირადი ცხოვრება, მას სხვების ცხოვრებით ანაც-ვლებენ.

ტელევიზორების პოპულარობამ განაპირობა ისიც, რომ მას საქარ-თველოს ტელეკომპანიები ხშირად ყველაზე კარგ დროს, ე. წ. პრაიმ თაიმს უთმობენ და რეკლამების დიდი ნაწილიც სწორედ აქ იყრის თავს, მიუხედავად იმისა, რომ მისი ფასი ამ დროს ძალიან იზრდება.

Nargiza Kankia
Georgia
David Agmashenebeli
University of Georgia
Assistant Professor

THE PHENOMENON OF TV-SERIALS

In the Soviet period TV-serials, the so called “soup operas” were considered as one of the discreditable attributes of capitalistic countries.

Changes of time caused another extreme and nowadays serials occupy the great place on Georgian television. The most of them represent the production of the countries of Latin America.

Even nowadays, artistic values of serials are not spoken much but the fact is that they fit screens of television very well. And this is expressed by the fact that showing this large quantity of series in the cinema is unimaginable.

Serials became very popular in Georgia and this is caused by the social-economic circumstances in the country. It is interesting that psychologists think people, who could not arrange their private life, try to change it by the life of others.

Popularity of serials conditioned the fact that Georgian TV-companies show them in the best period of time, prime time; a great number of advertisements are shown at that time though their price immensely rises.

სალომე კაპანაძე
საქართველო
გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი

**გრიგოლ რობაქიძისა და მოღერნისტული ლიტერატურული
დაჯგუფებების ურთიერთობათა ისტორიიდან**

ქართულ მწერლობას კულტურგენეზის მრავალსაუკუნოვან პროცესში ყოველთვის ჰყოფნიდა ეროვნული ენერგია საკუთარ სულიერ დუღაბში გადაედნო ყველა სიახლე, რომელსაც მსოფლიოს კულტუროსანი ნაწილი სთავაზობდა. პოეზიაში „კერპთა მსხვერვის“ ინიციატორმა თაობამაც კი XX საუკუნის დასაწყისში თავიანთ მხატვრულ ოპუსებში ის ტრადიციული „სისუსტე“ გამოიჩინა, რომელიც მამებს გააჩნდათ. ბოდლერისეულმა ნიჰილიზმმა სამშობლოს ფენომენთან დაკავშირებით აქ ფესვი ვერ მოიკიდა. მოგონებები „ძველი ქაღალეაზე“ ისევე სტანჯავდა მათ, როგორც რომანტიკოსებს „მეფე ერეკლე და იმისი დრო“ მწერლობის განახლების სურვილთან ერთად ცისფერყანწელებს კიდევ რაღაც ეძახოდა გრიგოლ რობაქიძის სიახლოვეს. პოეზიის სიყვარულის პარალელურად მათი სულის თანაზიარობას უფრო მნიშვნელოვანი და სასიცოცხლო რამ კრავდა - ეს იყო მიწა-სამშობლოსთან საკრალური სიახლოვე და ფესვების მოძიების მსოფლგანცდა.

გრიგოლ რობაქიძე „ცისფერყანწელთა“ ბოჰემურ განცდებსა და არტისტულ წარდგინებებში მონაწილეობას არ დებულობდა. მიუხედავად ამისა, მათთვის ის იყო „მელექსეთბაში“, „დანტეს სწორი“, „უწმინდესი“. გრიგოლ რობაქიძის პერსონისადმი განსაკუთრებული დამოკიდებულებისა და მის სიახლოვეს ყოფნის სურვილზე მეტყველებს გაზეთ „ბარიკადში“ 1922 წელს პაოლო იაშვილის მიერ გრიგოლ რობაქიძის ცისფერყანწელთა ათეულში დასახელება, რამაც გამოძახილი პოვა ჟურნალ „ბედი ქართლისაში“ მინდია ლაშაურის წერილში „ქართველი ორფოსი“, სადაც მან გრიგოლ რობაქიძეს ცისფერყანწელთა მეთაურის სტატუსი მიანიჭა. მწერალმა მოკრძალებულად უარყო ეს პატივი და განმარტა – „ყანწელებთან“ როგორც მეგობარი, უფროსი, დამხმარე და წამხალისებელი ვიყავიო.

ჩვენი აზრით, არსებობს საფუძველი ამ განმარტებაში გრიგოლ რობაქიძის ორაზროვანი პასუხის კონტურები დავინახოთ. მეთაურის ფუნქცია სხვა არაფერია, თუ არა უფროსობა, დახმარება და გზის გაკვალვა. ორაზროვნების საიდუმლო კი იმაში იმალება, რომ ემიგრაციაში „ცისფერყანწველებთან“ ასეთი ურთიერთობის დადასტურებას შესაძლებელია საბოლოოდ მოელო ბოლო მისი სამშობლოში დაბრუნების იმედისათვის, რადგან 30-იან წლებში საბჭოეთის სალიტერატურო სივრცეში დეკადენტური ლიტერატურის მავნე ზეგავლენაზე საუბარი კარგა ხნის დაწყებული გახლდათ. გრიგოლ რობაქიძის სამშობლოში დაბრუნების სურვილს მისი ემიგრანტის პასპორტიც მოწმობს, რომელსაც მწერალი სიკვდილის ბოლომდე ატარებდა. გრიგოლ რობაქიძის სულისმიერი მეგობრობა და თანაგანცდა ცისფერყანწველებთან ადეკვატური იყო, მაგრამ ისეთ ქვეყანაში, სადაც მისივე თქმით, „მოკლეს ილია“ მას მაინც სტანჯავდა ჯგუფური გაერთიანებების მიმართ უნდობლობა. გრიგოლ რობაქიძეს „უკარებლისა“ და „ამპარტავნის“ ნიღაბი უფრო ხიბლავდა, თუმცა საქართველოში ახალი „იზმების“ გაჩენის მიმართ მგრძნობელობა და სიფხიზლე არასოდეს დაუკარგავს. ამ შემთხვევაში უთუოდ საინტერესოა მისი პოზიცია დადასტურების მიმართ, რომლის ერთ-ერთი აპოლოგეტი ცისფერყანწველთა გამორჩეული ლიდერი ტიცციან ტაბიძე გახლდათ.

Salome Kapanadze

Georgia

Grigol Robakidze University

PhD

FROM THE HISTORY OF RELATIONS OF GRIGOL ROBAKIDZE AND MODERNIST LITERATURE GROUP

In centuries-old process of Cultural genesis, Georgian literary writings always had national potential to digest all the novelties offered by cultural parts of the world through its spiritual paths. In the beginning of XX century, in poetry, even the generation, initiator of “idol destruction” shows such “weakness” in artistic opuses that was characterized for the fathers. Baudelaire’s nihilism towards the phenomenon of homeland could not find its roots here. Memories about “Old Kaldea” tortured them as romanticist by “King Erekle and his period”. Besides the wish of literary resurrection, Tsisperskantslebi

were attracted by Grigol Robakidze. Their spiritual connection was strengthened not only by love of poetry, but also by something more important and vital – it was sacral closeness to patria, to their homeland and wish to find their roots.

Grigol Robakidze did not participate in bohemian passions and artistic presentations of “Tsisperkantslebi”. Notwithstanding this, he was “king of poems”, “Equal to Dante”, and “the sacred one”. Special attitude and closeness to Grigol Robakidze’s personality is proved by nominating Grigol Robakidze among ten Tsisperkantslebi. It was Paolo Iashvili who put forward the nomination in the Newspaper “Barikadi” -1922. Mindia Lashauri wrote about this fact in his letter “Georgian Orpheus” published in the magazine “Bedi Kartlisa” where he gave Grigol Robakidze the status of the Leader of Tsisperkantslebi. The writer respectably refused this honour and explained the following – I was with “Kantslebi” as a friend, leader, assistant and encourager.

In our opinion, we have a reason to see the shapes of ambiguous ideas in his explanation. Function of the leader is nothing but leadership, assistance and help. Secret of ambiguity is that proof of his relationship with the “Tsisperkantslebi” could finally cut off his roads back to his homeland, as in the 30s, in literary space of the Soviet Union evil effects of decadent literature was widely discussed. Grigol Robakidze’s wish to return to his homeland is proved by his emigrant’s passport which the writer had until his last days. Grigol Robakidze’s Spiritual movement and co-support was adequate to Tsisperkantslebi, but in the country, where as he used to say “Ilia was killed”, he suffered from mistrusts towards various groupings. Grigol Robakidze was more attracted by the images of “unsociable” and “proud”, though he never lost his feelings and vigilance towards new “ism”s in Georgia. In this very case, his position towards Dadaism is more interesting, having Titsian Tabidze as one of the apologists.

დოდო ლაბუჩიძე
საქართველო
გრივალ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი

ბრიტოლ რობაქიძე და ფრანგული სიმბოლიზმი

XX საუკუნის ქართულ კულტურას, არსებითად, ევროპაში განსწავლულ პირთა მიერ ეყრება საფუძველი. მათგან საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს ლაიფციგის უნივერსიტეტის ფილოსოფიის ფაკულტეტის კურსდამთავრებული გრ. რობაქიძე (1880-1962), რომლის პიროვნებისადმი დიდ ინტერესს მისივე შემოქმედების აქტუალობა განაპირობებდა. წინამდებარე ნაშრომის მიზანია ფრანგული სიმბოლიზმის გავლენის წარმოჩენა გრივალ რობაქიძის შემოქმედებაზე.

გრ. რობაქიძის თვალთახედვის არეში იმთავითვე მოექცა ეპოქის ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენა: მან ერთ-ერთმა პირველმა გააცნო ქართულ საზოგადოებას ფრ. ნიცშეს ნააზრვეი, სიმბოლიზმის თეორიის საფუძვლიანი ცოდნით კი ღირსეული წვლილი შეიტანა „ციცფერყანწელთა“ მსოფლშეგრძნების ფორმირებაში, მათ მიერ ქართული ლექსის ძირეული რეფორმის განხორციელებაში. გრ. რობაქიძე თავისებურად იაზრებს ეპოქის ნოვატორულ ძვრებს; ფრანგი სიმბოლისტების – ბოდლერისა თუ რემბოს – პოეზიის შეფასებისას, ნათლად იკვეთება ის საზრისი, რომელსაც ანიჭებს იგი დრმა შინაგანი გამოძახილის საფუძველზე აღმოცენებულ, *სიმბოლიზმად* წოდებულ ინტერკულტურულ მიმდინარეობას ლიტერატურასა და მხატვრობაში. მისთვის მისაღებია მხოლოდ შემდეგი ფორმულა: *ისე უნდა ამოწურო ნივთი, რომ იგი ფანტაზმად, თუ ვინდ სიმბოლიად იქცეს*, ამ ფორმულას იგი ქართულ ელფერს ანიჭებს და მეტად საინტერესოდ გარდასახავს თავის თეორიულ თუ მხატვრულ ნააზრევში.

გრ. რობაქიძის შემოქმედებაში – რომანებში, დრამებში, მოთხრობებსა თუ ლექსებში – მრავალმხრივი სიმბოლიკის საშუალებით სიღრმისეულად და ორიგინალურადაა გახსნილი მაღალნიჭიერი ქართველი შემოქმედის სულიერი სამყარო, რითაც იგი ნათელყოფს თავისი დროის ესთეტიკურ მოთხოვნებს.

Dodo Labuchidze
Georgia
Grigol Robakidze University
Professor

GRIGOL ROBAKIDZE AND FRENCH SYMBOLISM

In fact, Georgian culture of XX century was originated by persons educated in Europe. Grigol Robakidze (1880-1962), graduate of faculty of Philosophy of Leipzig University should be especially mentioned among them. Great interest to his person is based on topicality of his creative work. Goal of the present work is to demonstrate the influence of French symbolism on his work.

From the very beginning Grigol Robakidze's attention was focused on the most important event of the epoch. He was the first to introduce Frederick Nietzsche's ideas into the Georgian society; and by his deep knowledge of Symbolism theory he made decent contribution to formation of "Tsisperkantseli" (Blue Horn) group outlook and performance of major reforms in Georgian poetry by them. Grigol Robakidze realized the innovatory change of the epoch in his own way. In assessment of French Symbolist poetry of Baudelaire or Rimbaud, he clearly outlined his opinion on intercultural trend in literature and painting based on deep inner calling. Only the following formula is acceptable for him: *To exhaust the thing to an extent that it turned into a phantasm or even a symbol.* He gives a Georgian touch to this formula and transforms it in very interesting way in his theoretical or artistic thought.

In Grigol Robakidze's creative work – in novellas, dramas, stories or rhymes – spiritual world of talented Georgian creator is deeply and uniquely exposed through diverse symbols with which he clarifies esthetical requirements of his epoch.

ელზა ლომიძე
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ახისტენტ-პროფესორი

სიმბოლოს ცნების შესახებ

რა არის სიმბოლო? სიმბოლო ერთ-ერთი იმ ცნებათაგანია, რომლის მნიშვნელობაც თითქოს ყველასთვის კარგადაა ცნობილი, თუმცა ცნება სიმბოლოს მნიშვნელობისა და ბუნების შესახებ მეცნიერები ჯერ კიდევ დავობენ.

დღეს კვლავ ბუნდოვანია სიმბოლოსა და ცნებათა უბრალო აღნიშვნებს შორის განსხვავება. ისმის კითხვა: გარკვეულ შემთხვევებში ცალკეული სახეები, სიტუაციები, პერსონაჟები, ნივთები, გრძნობები რატომ იძენენ სიმბოლოს მნიშვნელობას, ზოგჯერ კი ინარჩუნებენ იგივე გარეგან ფორმას და უბრალო ცნებათა აღმნიშვნელებად გვევლინებიან.

მხატვრული სიმბოლო (ბერძნული *σύμβολον* – ნიშანი) ესთეტიკის უნივერსალური კატეგორიაა. სიმბოლოს არსის განსაზღვრა რთულია; მას ღრმად უნდა ჩაწვდეთ. სიმბოლო და აღეგორია ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავდება. ჩვენ ვცხსოვრობთ სიმბოლოთა სამყაროში და ამასთანავე სიმბოლოების სამყარო ჩვენშია.

ზოგჯერ სიტყვებით შეუძლებელია გამოხატო ის, რასაც ვგრძნობთ და გვესმის. არსებობს საგნები, მდგომარეობა, მოვლენები რომლებსაც ვერ ახსნი მათემატიკური ფორმულებით. ადამიანის სულის სიდრმეებში იმალება უძვირფასესი გამოცდილება, რომელიც უამრავ აზრს, განცდას, საიდუმლოსა და ყოფიერების მუდმივ კანონებს მოიცავს. როდესაც ყოველივე ზემოაღნიშნულს სიტყვიერად ვერ გამოეხატავთ, განსაკუთრებულ სიმბოლოთა ენას მივმართავთ. როცა სიმბოლო ხშირად გამოიყენება და ყველასთვის გასაგები ხდება, იგი თანდათან ცვდება და კარგავს სიმბოლოურ დატვირთვას. ამ აზრს ადასტურებს კ. იუნგი თავის ნაშრომში „ფსიქოლოგიური ტიპები“.

თქმულებებში სიმბოლოთა ენაზე რელიგიური და ფილოსოფიური იდეებია გამოთქმული, ადამიანის შინაგანი მდგომარეობაა გადმოცემული. სწორედ ამაში დევს მითის არსი. ზ. ფრეიდის წყალობით შესაძლებელი გახდა მითის, როგორც სიმბოლოს ენის სიღრმისეული გაგება.

დღე და ღამე, როდესაც ჩვენ ვსაუბრობთ, გამოვხატავთ აზრს ქესტებით, ვხედავთ სიზმრებს, ცნობიერად თუ ქვეცნობიერად ვიყენებთ სიმბოლოებს. ისინი ფორმას აძლევენ ჩვენს მისწრაფებებსა და სურვილებს, გვიბიძგებენ სიახლეებისკენ, აყალიბებენ ჩვენს ქცევას და ჩვენი წარმატებისა თუ წარუმატებლობის საფუძველს წარმოადგენენ. წარუმატებლობა კი მანამდე გვედევს თან, ვიდრე სათუთად და პატივისცემით არ მოვეპყრობით სიმბოლოებს წარსულიდან.

Elza Lomidze

Georgia

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

Assistant Professor

THE PROBLEM OF SYMBOL

What is a symbol? Symbol is one of those concepts whose meaning is well-known to everybody though scholars still do not agree about its meaning and nature.

The difference between a symbol and a simple expression is still rather vague. The question arises: why it happens that in certain cases some images, situations, characters, objects, feelings and conditions get the meaning of symbols, and in others, having the same external form, are reduced to simple expressions.

Artistic symbol (Greek - σύμβολον – a sign, an identification sign) is a universal category of esthetics. It is very difficult to define the essence of symbol without deeply penetrating in it. Symbol and allegory greatly differ from each other. We live in the world of symbols and at the same time, the world of symbols lives in us.

Sometimes is it impossible to put into words all what we feel and understand. There are things, conditions that cannot be explained by mathematical formulas. In the depths of the mysterious human soul there are hidden the pearls of experience comprising thousands of thoughts, feelings, secrets and eternal laws of existence. Every time when everything this cannot be explained by words, people resort to the surprising language of symbols. When a symbol is used too often and becomes understandable to everybody, it gradually becomes trite and loses its symbolic loading. K. Young proves this idea in his work “Psychological Types”.

In legends, religious-philosophical ideas and a person’s inner state are expressed in the language of symbols. The essence of a myth consists namely in it. Thanks to Sigmund Freud, it became possible to deeply understand a myth as the language of symbols.

Day and night, when we talk, express our ideas with gestures, have dreams, consciously or unconsciously we use symbols. They form our aspirations and desires, push us to actions and new undertakings, model our behavior, and are bases of our successes and failures. And failures will follow us until we cherish and respect the symbols of the past.

*მარინე ლომიძე
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ასისტენტ- პროფესორი*

PR-ის სწავლების საპოთენციალი

სახოგადოებასთან ურთიერთობა ქართული განათლების სივრცეში შედარებით ახლადდამკვიდრებული დისციპლინაა. იგი პირველად 1994 წელს გაჩნდა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პუმანიტარულ ფაკულტეტზე. 1998 წლიდან დღემდე PR -ის კურსს სხვადასხვა დროს ვკითხულობდი და ვკითხულობ სხვადასხვა სპეციალობის სტუდენტებთან. ამჯერად PR-ის კურსის სწავლების სპეციფიკას განვიხილავ თსუ სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ჟურნალისტიკის მიმართულების ბაკალავრიატის მეორე დონის სტუდენტებისათვის.

კურსის მიზანია სტუდენტებს ნათელი წარმოდგენა შეუქმნას საზოგადოებასთან ურთიერთობის (PR-ის) მიზნებსა და ამოცანებზე, სამართლებრივ და ზნეობრივ ასპექტებზე; საარჩევნო ტექნოლოგიებზე; პოლიტიკურ რეკლამაზე; მედიასივრცის ტექნოლოგიურ მართვაზე; დააუფლოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის ძირითად პრინციპებს, უნარ-ჩვევებს; დაეხმაროს PR-ის განხორციელების მეთოდების (პრესრელიზის, პრესის დაიჯესტის, ინტერვიუს, პრესკონფერენციის, ბრიფინგის, ტოქშოუს) ათვისებაში.

სასწავლო კურსის ფორმატია: ლექცია; სემინარი; თეორიული მუშაობა და იმიტირებული პროცესები სალექციო თემატიკის ფარგლებში მედიისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის ცალკეული ფორმისა და მეთოდის გამოყენებით; თემატური მხატვრული ფილმის ჩვენება და განხილვა; ბეჭდური და სამაუწყებლო მედიის, როგორც PR-ის ინსტრუმენტის, როლუქტის ანალიზი; შეხვედრები სხვადასხვა ორგანიზაციისა და უწყების პრესსამსახურისა და მედიის წარმომადგენლებთან.

სწავლების პროცესში გვიხდება სხვადასხვა მეთოდის გამოყენება, ხშირ შემთხვევაში – რამდენიმე მეთოდის შერწყმა. სასწავლო კურსში აქტიურად ვიყენებ სწავლების მეთოდებს: დისკუსია/დებატები, ჯგუფური (collaborative) მუშაობა, შემთხვევის ანალიზი (case study), გონებრივი იერიში (Brain storming), როლური და სიტუაციური თამაშები, თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება.

„ჟურნალისტიკა და PR“-ის საგნის კურსის შესწავლით სტუდენტები ეუფლებიან იმ პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს, რაც საზოგადოებასთან ურთიერთობისათვის სჭირდება ჟურნალისტს, როგორც მედიის წარმომადგენლის, ასევე სხვადასხვა სტრუქტურაში PR-სამსახურის, პრესსამსახურის თანამშრომლის რანგში მოღვაწეობისას.

Marine Lomidze
Georgia
Iv. Javakhishvili Tbilisi State University
Assistant Professor

THE ISSUES OF PR TEACHING

Public Relations as a teaching discipline is a novelty to the Georgian higher educational system. It was first introduced into the Faculty of Humanities of Georgian Technical University.

I have been teaching Public Relations (PR) since 1998 to the wide audience of students including: future journalists, bankers, tourism managers, public officials, lawyers. At present I teach the course on the Faculty of Social and Political Sciences of Tbilisi State University (TSU). The course is designed for bachelor students and is aimed at presenting and discussing topics like: the basic functions of PR, the moral and legal aspects of PR, election technologies, political advertisements, media technological management. The course also aims to assist students in elaboration of necessary professional skills and to teach them PR operation methods such as: press release, press digest, interview, press conference, talk show, and briefing.

The following teaching methods are used while teaching the course: lecture, seminar, mock trial, brain storming, case study, collaborative work, role play, cooperation. The related movies are being screened and discussed in the class. PR professionals from various organizations are often invited.

The course plays inevitable role in students' professional preparation who can practice their knowledge in multiple areas of journalism.

შალვა მარდი
შეეიცარია
მარდის კვლევითი ლაბორატორია
პროფესორი

**ახალი ფარმაცევტული პროდუქტი MARDIL – MC, როგორც
პანაცეა გლობალური კანის სიმსივნის ეპიდემიის
ბადასაჯრელად და მკურნალობის უმეღგომი რეციდივების
და საწყისი ნეოპლაზმის მეთასტაზების პრევენციისათვის**

MC MARDIL არის უნიკალური, სწრაფად მოქმედი და ადვილად ხელმისაწვდომი არამალიგნიზირებული და მალიგნიზირებული ნეოპლაზმის მკურნალობისთვის. MC MARDIL არის ახალი აღმოჩენა მედიცინაში. ის წარმოადგენს რევოლუციურ ფარმაცევტულ ნივთიერებას, ინტენსიურ პათოლოგიურ პროლიფერაციასა და ნეოვასკულირიზაციასთან ასოცირებული ნეოპლაზმის ელიმინაციისთვის (გამოძევებისთვის), მნიშვნელოვნად გამოხატული ტქსიკურობისა და სხვა გვერდითი ეფექტების გარეშე. ახასიათებს ორგანიზმის მიმართ ტოლერანტობა და მისი განკურნების უნარი. MC MARDIL დაუყოვნებლივ იწვევს აპოპტოზს, ქსოვილის შიგნით ინტრავიტალური ფიქსაციით. მისი მოქმედების არე არ სცილდება სამკურნალო არეს. სწრაფი ეფექტი ვლინდება ნამკურნალევი არის შეფერვით მოთეთრო-ყვითელი ფერიდან ნაცრისფრამდე. ამ გზით ნამკურნალევი კანის სიმსივნე შრება და იცვლის ფერს მუქი ყავისფრამდე მუმიფიკაციის გაზრდის შესაბამისად. მუმიფიკაციის შედეგად წარმოქმნილი ფუფხი სპონტანურად ძვრება კანის დაზიანებულ უბანს.

ორგანიზმში დევიტალიზებული (სიცოცხლისუუნარო) სიმსივნე შესაძლოა ამოიკვეთოს ქირურგიული გზით, მალიგნიზირებული უჯრედების გავრცელებისა და ადგილობრივი განმეორებითი სიმსივნური წარმონაქმნის აღმოცენების, ლიმფური და სისხლის მიმოქცევის სისტემაში მეტასტაზების გავრცელების თავიდან აცილების მიზნით ტრავმული ქირურგიული მანიპულაციის შედეგად.

Shalva Mardi
Switzerland
Mardi's Research Laboratory
Professor

**NOVEL PHARMACEUTICAL PRODUCT MARDIL – MC AS
POSSIBLE PANACEA TO SOLVE GLOBAL SKIN
CANCER EPIDEMICS AND TO PREVENT THE
POSTTREATMENT RECURRENCES AND METASTASIS OF
INTERNAL NEOPLASM**

MC MARDIL is a unique, rapid, and easy to apply treatment for non-malignant and malignant neoplasmas.

MC MARDIL is a new discovery for the Invention in Medicine. It is a revolutionary pharmaceutical product for the elimination all type of neoplasmas associated with intensive pathological proliferation and neovascularization, without any significant toxicity and side effect, with excellent tolerability and curability. MC-MARDIL causes immediate apoptosis through intra-vital fixation of the tissue with which it comes into contact. The extent of its effect is strictly limited to the treated area. The immediate effect is displayed in a white-yellowish to gray coloration of the treated area. Skin tumors devitalized in this way dry up and change color to dark brown upon increasing mummification. For skin lesions the mummified scab detaches itself spontaneously thereafter.

Internal de-vitalized tumors can be removed surgically to avoid the dissemination of malignant cells and the development of local recurrences and distant lymph and blood metastasis with very poor prognosis during traumatic surgical manipulation.

გულნარა მარუაშვილი
საქართველო
გრიგალ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი

**კულტურულ-ისტორიული პრობლემატიკა და
თანამედროვეთა პორტრეტები
ილია ხონელის კუმბლიცისტიკაში**

მეცხრამეტე საუკუნის 80-90-იან წლებში ქართულ და ადგილობრივ რუსულენოვან პერიოდიკაში მოღვაწე ილია ხონელის (ბახტაძე) პუბლიცისტიკა წარმოგვიდგება ეპოქის მატინანედ, რომელშიაც დოკუმენტური სიზუსტითაა ასახული იმდროინდელი სოციალური, ეკონომიკური, კულტურული თუ ყოფითი პრობლემატიკა. განსაკუთრებული პოპულარობა და აღიარება ილიამ თავისი ფელეტონებით მოიპოვა და იმავედროულად მამხილებელმა, მწვავე პუბლიკაციებმა მრავალრიცხოვანი ოპონენტი, შეურიგებელი მოწინააღმდეგე შესძინა, ხოლო მისი სახელი კავკასიის საცენზურო კომიტეტის „არაკეთილსაიმედოთა“ სიაშიც აღინუსხა.

ხონელის შემოქმედების მეორე პერიოდი „ნოვოე ობოზრენიესა“ და „კავკაზში“ მოღვაწეობას უკავშირდება. ნიჭიერი ფელეტონისტი არც აქ დაღატობს ლად სატირულ-ირონიულ სტილს, მაგრამ მისი ჟურნალისტური პროფილი რამდენადმე იცვლება. აღნიშნული გაზეთების ფურცლებზე ილია ხონელი მკზნებარე პუბლიცისტიკური პათოსით განმსჭვალული სტატიების ავტორად გვევლინება და სოციალურ-ეკონომიკურ პრობლემებთან ერთად მიმოიხილავს, სიდრმისეულად აანალიზებს საქართველოს წარსულს, ასევე ლიტერატურის, კულტურის საკითხებს და საგანგებოდ მიმართავს ქართველი და არაქართველი საზოგადოების ყურადღებას ისტორიულ ძეგლთა დაცვის პრობლემებზე.

ილია ხონელის მრწამსით, ისტორიულ სახელებთან ერთად, მის თანამედროვე მეცნიერთა, საგანმანათლებლო საქმის მესვეურთა, ლიტერატორთა და ხელოვანთა ბრწყინვალე დასი შესაფერის პატივსა და დაფასებას იმსახურებდა. პუბლიცისტმა შესანიშნავი წერილები უძღვნა ი. წინამძღვრიშვილს, ვ. აბაშიძეს, ვ. გუნიას, ხ. სავანელსა და ა. მიზანდარს; მრავალმხრივ წარმოაჩინა დ. ბაქრაძის, პლ. იოსელიანის, დ. ერისთავის, ი. კერესელიძის, ა. ყაზბეგის და სხვათა დამსახურება ერისა და ქვეყნის წინაშე. ხაზგასმით უნდა

ადინიშნოს, რომ სწორედ ი. ხონელი იყო პირველი, რომელმაც ფართო საზოგადოებას აუწყა ნ. ბარათაშვილის სამარის განადგურების რეალური საფრთხის შესახებ. ეს იყო საგანგაშო გზავნილი, რომელსაც დაუყოვნებლივ გამოეხმაურა მთელი ქართველი საზოგადოება და მოახერხა კიდევ პოეტის ნეშტის საქართველოში გადმოსვენება.

პუბლიცისტი მუდამ აქტიურად იყო ჩაბმული სასიცოცხლო მნიშვნელობის საზოგადოებრივ პროცესებში, ფიზიკლად აღევნებდა თავს მიმდინარე მოვლენებს და შეესუფლად გამოხატავდა მოქალაქეობრივ და პროფესიულ დამოკიდებულებას „დღიური საზრუნავისა“ თუ ეპოქალური პრობლემების მიმართ.

Gulnara Maruashvili

Georgia

Grigol Robakidze University

Professor

CULTURAL-HISTORICAL PROBLEMS AND CONTEMPORARY PORTRAITS IN ILIA KHONELI'S CREATIVE WORK

Ilia Khoneli is a great literary figure whose contribution is outstanding both in the field of fiction and in the field of social life. In Georgian and local Russian press in 80-90s of XIX c Ilia Khoneli (Bakhtadze) introduced journalism as chronicle of epoch, where social-economic, cultural or internal problems were reflected in documentary-realistic way. He gained special popularity and fame as a satirist. At the same time with his accusatory sharp publications he acquired a lot of opponents and rivals; so, his name occurred to be in “unreliable” list of Caucasus censorship committee.

The second period of Khoneli's creative work is connected with “Novoe Obozrenie” and “Kavkaz”. The gifted satirist neither here betrayed satiric-humorous style, but his creative sphere somehow changed. In these papers Ilia Khoneli showed himself as the author full of passion and journalistic inspiration. Together with social-economic problems, he observed and deeply analyzed issues of history, literature and culture. He directed public attention especially to the problems of defending historical monuments.

Ilia Khoneli was sure that together with historical authorities, the brilliant cast of his contemporary scientists, dealers of enlightenment and men of letters were worth of suitable honor and appreciation. The journalist dedicated wonderful articles to the famous people of his time where he remarked their merits done for their country. We should underline that Khoneli was the first to inform the wide society that the poet Nickolos Baratashvili's cemetery could be destroyed. It was an alarm message which agitated the whole Georgian society and the poet's corpse was re-buried in his native land.

Ilia Khoneli always demonstrated his civil and professional attitude towards actualities and global problems and immediately revealed them.

*ელეგეტა მიდლოვსკა
პოლონეთი
შნეხინის უნივერსიტეტი
სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი*

ღირებულებების სამყარო – ჩვენი სოციალური კაპიტალი

ახალგაზრდის ღირებულებათა სისტემის ჩამოყალიბებაზე ზეგავლენას ოჯახი და უახლოესი, ყოველდღიური გარემო ახდენს. ღირებულებების სამყაროს, ნდობის და ურთიერთობებში ანგაჟის არსებული ნორმების მიხედვით განვითარება პიროვნებას მეორე ადამიანთან ურთიერთობის და ცოდნის გაცვლას ესმარება და განაპირობებს; ასევე, ქვეყნის ინტელექტუალური კაპიტალის ხარისხს ამადლებს, რაც ქვეყანაში კეთილდღეობის და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას ემსახურება. შნეხინის რამოდენიმე სკოლაში ჩატარებული ანკეტური კვლევა აბსოლიტურად ადასტურებს ოჯახის გადამწყვეტ როლს ახალგაზრდების მორალური სახის შექმნის პროცესში – რაც ერთის შეხედვით ფრიად ნორმალური მოვლენაა. სამწუხაროდ კვლევამ უჩვენა, რომ სკოლა და მასწავლებელი (არა მხოლოდ სწავლების, არამედ ახალგაზრდის აღზრდის პროცესში) მინიმალურ როლს ასრულებს.

Elizabeth Mydlowska
Poland
University of Szczecin
PhD

THE WORLD VALUES – OUR SOCIAL CAPITAL

Conditions offered by the family and its surroundings have a significant impact on shaping the world of values of a young man. The construction of this world in accordance with the applicable standards of behaviour, trust and engagement that support the collaboration and the sharing of knowledge, results in raising the intellectual capital of the country, and consequently leads to an increase in the welfare of the state. The carried out surveys allow us to conclude that the family has the greatest impact on the constitution of the moral values of teenagers, which seems to be fairly obvious. Unfortunately, the school plays the smallest role in this process that, in turn determinates the role played by a teacher throughout the education process.

პატა ნაცვლიშვილი
საქართველო
გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი

ბრიტოლ რობაქიძის წერილები თამარ და აკაკი პაპაშვილებს

XX საუკუნის ქართული ემიგრაციის თვალსაჩინო წარმომადგენლებს გრიგოლ რობაქიძეს და აკაკი პაპაშვილს მრავალწლიანი მეგობრობა აკავშირებდათ. ისინი საქართველოდანვე იცნობდნენ ერთმანეთს და გერმანიაში ჩასული რობაქიძისთვის თამარ და აკაკი პაპაშვილების შეძლებული ოჯახი, რომელიც იქ მასზე ათი წლით ადრე დამკვიდრდა, მთავარ დასაყრდენად იქცა. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ რობაქიძე შვეიცარიაში გადავიდა საცხოვრებლად, პაპაშვილის ოჯახი კი – არგენტინაში და მას შემდეგ მეგობრებს მხოლოდ მიმოწერით ჰქონდათ ურთიერთობა.

პაპაშვილის არქივში, რომლის ნაწილი 1997 წლიდან საქართველოშია და დღეს ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში ინახება, დაცულია გრიგოლ რობაქიძის 42 წერილი. მათგან პირველი 1927 წლით

არის დათარიღებული, უკანასკნელი – 1961 წლით. პაპავებისადმი გაგზავნილ ამ წერილებს ერთვის ფ. ბელმონტისადმი რობაქიძის წერილის ასლი და მისი მანამდე უცნობი ნოველა „ყაფლან ქვემოკლიძის მინაწერი კვატატი პიტნავასადმი“.

რობაქიძის წერილები მრავალ საინტერესო მასალას შეიცავს ქართული ემიგრანტული ცხოვრების პრობლემებით აღსავსე სინამდვილიდან. წერილები ფასდაუდებელია გრიგოლ რობაქიძის შემოქმედების მკვლევართათვისაც. აქ ნახსენებია მისი ზოგიერთი ის ნაწარმოები, რომელიც დღემდე არ არის მიკვლეული და რომელთა შესახებ ამ წერილებამდე არც რამ იყო ცნობილი.

არგენტინულ არქივში დაცული რობაქიძის 42 წერილიდან 18 ვიქტორ ნოზაძემ გამოაქვეყნა 1965 წელს პარიზულ ჟურნალ „კავკასიონში“. დანარჩენი 24 წერილი, მწერლის ის ახალადმოჩენილი ნოველა და ფ. ბელმონტისათვის გაგზავნილი წერილი კი პირველად ჩვენ გამოვაქვეყნეთ. არ არის გამორიცხული, პაპავების არქივის არგენტინაში დარჩენილი ნაწილის საქართველოში ჩამოტანის და შესწავლის შემდეგ კიდევ აღმოჩნდეს გრიგოლ რობაქიძის წერილები. მეორე მხრივ ამ ეპისტოლარულ შემკვიდრებას მნიშვნელოვნად შეაესებს თამარ და აკაკი პაპავების წერილები, რომლებიც გრიგოლ რობაქიძის ჩვენთვის ჯერჯერობით მიუწვდომელ არქივში უნდა იყოს დაცული შვეიცარიაში.

Paata Natsvlishvili

Georgia

Grigol Robakidze University

Professor

LETTERS FROM GRIGOL ROBAKIDZE TO TAMAR AND AKAKI PAPAVA

Prominent representatives of the 20th century Georgian emigration, Grigol Robakidze and Akaki Papava had a many years friendship. They knew each other from Georgia and the wealthy family of Tamar and Akaki Papava who settled in Germany ten years before Grigol Robakidze emigrated, was the main support for him. After World War II Robakidze moved to Switzerland and the Papava family - to Argentina, so since that period their relationship was based only on correspondence.

Grigol Robakidze's 42 letters are kept in Tamar and Akaki Papava's family archive. The archive is in Georgia since 1997 and today it is placed in National Center of Manuscripts, Tbilisi. The first letter is dated from 1927 and the last from 1961. Together with these letters, there is a copy of a letter from Grigol Robakidze to P. Belmont and also Robakidze's before unknown short story "Writing from Khaplan Kvemoklidze to Kvatati Pitnava".

Robakidze's letters include lots of interesting materials about the life of Georgian emigration full of difficulties. The letters are also invaluable for the scholars of Robakidze's works. Some of his works which have not been found yet and were even unknown before are also mentioned in these letters.

18 from these 42 letters, kept in the archive from Argentina, were published by Viktor Nozadze in 1965 in his magazine "Kavkasioni" which was published in Paris. And the rest 24 letters, the newly discovered short story and the letter to P. Belmont were published by us. It is also possible that after bringing and studying the rest of the Papava archive in Georgia, some other letters by Robakidze will be discovered. On the other hand, the letters from Tamar and Akaki Papava, which in our opinion are kept in yet inaccessible Robakidze's archive in Switzerland, will significantly complete this epistolary heritage.

*რუსუდან ნიშნიანიძე
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
პროფესორი*

**დემონოკრატიიდან თავისუფლებაამდე
(სახისმეტყველების ერთი სახე-სიმბოლო)
ბრიგოლ რობაქიძის ლიტერატურული მემკვიდრეობიდან)**

ურთულესი XX საუკუნე: საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების, მისივ დაკარგვის, მსოფლიო ომების... გამარჯვებებისა და დამარცხებების საუკუნე...

ყოველი თაობა „თავის“ შეკითხვას დასვამს. უკანასკნელი წლების თითქმის ყველა მნიშვნელოვანი მოვლენის თვითმხილველი და განმცდელი, უზუნველოდ აფორიაქებული გალაკტიონი უსაშველო გულწრფელობით ინატრებს:

ო, როგორ მიხდა, მეგობრებო, თუნდაც ერთი დღით
ჩვენთვისაც იყოს უმაღლესი თავისუფლება.
„წერილი მეგობრებისადმი“

როგორ გავივით? „თუნდაც ერთი დღით“ – ეს უჩვეულო ახირებაა თუ ბიბლიური განსაზღვრა: ყოველი დღე ათწლეულებს რომ მოიცავს, მაგრამ

გააქრა, დროს ისე ღიმილით არ ეალუბლება
თავისუფლება, დახვრეტილი თავისუფლება.
„არახდროს ბედი არ ყოფილა ისე ცბიერი“

„თავისუფლებაა სხივური ელემენტი ადამიანში“, – იტყვის გრიგოლ რობაქიძე მიუნხენის რადიოს „თავისუფლების“ ქართულ რედაქციაში. იმ ღვთაებრივს გულისხმობს. კიდევ ერთხელ სერიოზულად დააფიქრებს თანამემამულეთ: „ბოლშევიკები გააწყვირიან: ხალხურ დემოკრატიას ვამყარებთო... ვამყარებთ დემოკრატიასო, უფრო მართალი იქნებოდა ეთქვათ: ვამყარებთ დემონოკრატიასო. ეს არაა ხუმრობა.“

იმხანად, ქართულ მწერლობაში ერთი უჩვეულო თავგადასავალი და მნიშვნელოვანი ცხოვრებისეული ფაქტი აისახა. სამი მწერალი და სამი განსხვავებული ლიტერატურული ტექსტი: მიხეილ ჯავახიშვილის რომანი „გივი შადური“, გრიგოლ რობაქიძის რომანი „ჩაკლული სული“ და კონსტანტინე გამსახურდიას ნოველა „ფოტოგრაფი“. ეკლესია, ხატი, მოძალადე და სოფელი, ანუ საზოგადოება და კიდევ „ის“, ვინც გამოხატავს ავტორის საოქმელს. თაობის საოქმელი – ასე ერთსულოვანი არსში, მაგრამ განსხვავებულიც – პერსპექტივის თვალსაზრისით.

გრიგოლ რობაქიძე არაერთხელ ხმამაღლა გამოთქვამს თავის მოქალაქეობრივ თუ ლიტერატურულ „პოზიციას“: საქართველოში ყოფნის დროს თუ შემდეგ, ემიგრაციაში. იქ თავისუფლების ხარისხი მეტია. მისი ცნობილი მხატვრული სახე-სიმბოლოების გვერდით – ფესვი, ხერხემალი, მუხა... საინტერესოა – თავისუფლება, გული, მზე.

გრიგოლ რობაქიძის ლიტერატურული მემკვიდრეობა (მისი თაობის კონტექსტში) არაერთი საყურადღებო გააზრების შესაძლებლობას იტოვებს.

Rusudan Nishnianidze
Georgia
Iv. Javakhishvili Tbilisi State University
Professor

FROM DE-MONOCRACY TO FREEDOM
(One of the Symbols of the Image from Grigol Robakidze's
Literary Heritage)

The most complicated XX century: declaration of independence of Georgia, loss of independence, world wars... the century of victories and defeats...

Each generation puts its own question. Being a witness of almost all the significant events of the last years, Galaktion was very concerned. He sincerely dreamed of the highest level of freedom.

“Namely freedom is the divine element in a human being” - Grigol Robakidze stated at Georgian editorial office of radio “Freedom” in Munich. He implied the divine spark in each human being. He brought his compatriots to self-reflection once more: “Bolsheviks claim that they are establishing democracy... Rather than that, they should say that they are establishing democracy. It is not a joke.”

In that period, one unusual adventure and significant life experience was reflected in Georgian literature. Three writers and three different literary texts: “Givi Shaduri” by Mikhail Javakhishvili, “Depressed Soul” by Grigol Robakidze and “Photographer” by Constantine Gamsakhurdia. The church, icon, invader and village or community and “he/she”, who expresses the author’s thoughts. The thoughts of generation – unanimous in essence but different in terms of perspective.

Grigol Robakidze often stated his civil and literary “position” while being in Georgia and later, in emigration. Along with his famous symbols like a root, vertebra, oak... one may observe such symbols as – freedom, heart, and sun.

*მარია პირველი
პოლონეთი
შჩეჩინის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

სამედიცინო ტურიზმი – საქართველოს კიდევ ერთი შანსი

სამედიცინო ტურიზმი ახალი ტერმინია. მას ტურისტული სააგენტოები და მასმედია ტრადიციული ტურიზმის ფორმებისაგან ახალი და უაღრესად სწრაფად მზარდი ტურიზმის განსხვავების მიზნით იყენებს. მისი არსი, უცხოეთში გამგზავრების მიზანი და მიზეზი იქ ჯანდაცვის სფეროში მაღალი ხარისხის სამედიცინო მომსახურების სახარბიელო ფასებში ყიდვაა. XX საუკუნის 90-იანი წლებიდან მოყოლებული დღემდე 50-ზე მეტმა ქვეყანამ საკუთარი ტურისტული მრეწველობის სისტემა სამედიცინო ტურიზმის სტრუქტურით გაამდიდრა.

პრეზენტაციაში დასახელებულია სამედიცინო ტურიზმის მთავარი ქვეყნები, ტურისტთა დინების მიმართულებები, მომსახურების ფასები, სამედიცინო ტურიზმის დადებითი და უარყოფითი თვისებები. პრეზენტაციის მეორე, ძირითადი ნაწილი ამ დარგში საქართველოს კონკურენციისუნარიანობას ეხება და ქვეყანაში სამედიცინო კომპლექსის ზონის წარმოდგენაა.

*Marika Pirveli
Poland
University of Szczecin
Professor*

MEDICAL TOURISM – ONE MORE CHANCE FOR GEORGIA

Medical tourism is a term initially coined by travel agencies and the mass media to describe the rapidly-growing practice of traveling across international borders to obtain health care. Services typically sought by travelers include elective procedures as well as complex specialized surgeries such as joint replacement, cardiac surgery, dental surgery and cosmetic surgeries also every type of health care, including psychiatry, alternative treatments, convalescent care are available. Since the end of the XX century, over 50 countries have identified medical tourism as a national industry.

Presentation shows the main directions and countries involved in medical tourism market, costs of services, main success aspects and problems of it. The aim of all presentation is to conclude the chance for Georgia – as medical complex zone for the rest of the world.

თენგიზ ტყეშელაშვილი
ამერიკის შეერთებული შტატები
Boston TransTec
პრეზიდენტი
მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი

VIPER™ კათეტერი გულისა და სიმსივნეების მკურნალობაში

www.BostonTransTec.com

გულ-სისხლძარღვთა პათოლოგიები რჩება გლობალურ პრობლემად. მხოლოდ ამერიკაში, მიუხედავად მისი განვითარებული მედიცინისა, უამრავი პაციენტი კვდება ამ დაავადებებისგან – 1 ყოველ 33 წამში. ამ პრობლემასთან ერთად გაიზარდა მოთხოვნილება ნაკლებად ინვაზიურ, დაბალღირებულ და ნაკლებად სარისკო ოპერაციებზე. ახალი სახის სამკურნალო საშუალებებს ძალუძს მძიმე პაციენტების განკურნვა, მაგრამ მათი გამოყენებისთვის საჭიროა სანდო და ეფექტური შემყვანი ტექნოლოგიები, რომლებიც არ არსებობდნენ ამ Viper™ კათეტერის შექმნამდე.

Viper™ Catheter

კათეტერის დანიშნულებაა თერაპიული აგენტის, როგორცაა ღეროვანი უჯრედები, გენები, წამლები და სხვა, შეყვანა უშუალოდ გულში ან სხვა ორგანოებში. ეს საშუალებას გვაძლევს ვუმკურნალოთ სხვადასხვა პათოლოგიებს: გულის იშემიურ დაავადებებს, გულის მწვავე და ქრონიკულ ინფარქტებს, გულის უკმარისობებს, კარდიომიოპათიებს, არითმიებს და სხვას.

კათეტერს ასევე შეუძლია ჩაატაროს სადიაგნოსტიკო კვლევები: ზოგადი ანგიოგრაფია, მარცხენა და მარჯვენა კორონაროგრაფიები, ვენტრიკულოგრაფია, ბიოფსია, ულტრასონოგრაფია, ენდოსკოპია და სხვა.

ამ კათეტერის ხმარების შემთხვევაში არ არის აუცილებლობა სხვა სახის კათეტერებში, რადგან ამ ერთს თავისი მულტიფუნქციური თვისებებით შეუძლია დააკმაყოფილოს სხვადასხვა მოთხოვნილება პროცედურის დროს.

Viper™ შედგება კათეტერის სამარხიანი მილისა და სახელურისგან, რომლებიც შეიცავენ პლასტიკის, მეტალებისა და ელექტრონიკის უკანასკნელ მიღწევებს. სახელურზე მოთავსებული სლაიდერით (slider) შეიძლება კათეტერის დისტალური ნაწილის ორივე მიმართულებით მოხრა, რაც აადვილებს ორგანოს შიგნით მანევრირებას. სახელურის ტრიგერს კი გამოჰყავს მილის ბოლოდან 2 ნემსი, რომლებიც სპეციალური მეტალის შენადნობისგანაა დამზადებული და არიან დაპროგრამირებულნი. ორგანოს კედელში შესვლისას ნემსები იცვლიან მიმართულებას, რაც იცავს ამ ორგანოს დაზიანებისგან და ჩახეხვისგან. ანუ რისკის გარეშე ხდება შეღწევა ნებისმიერი სისქის მიოკარდიუმში (ქალი, ბავშვი ან მცირე კონსტიტუციის პაციენტი).

ნემსების სპეციალური დიზაინის წყალობით ხდება წამლის სწრაფი ინექცია და მისი ჰომოგენური ინფილტრაცია შეეყვანის ზონაში. ასევე გამოირიცხება წამლის უკან გამოდევნა, რაც უაღრესად მნიშვნელოვანია მფეთქავ გულზე.

კათეტერი შეჰყავთ ბარძაყის არტერიიდან ან ვენიდან, საიდანაც ბევრი ორგანი მისაწვდომია. სენსორი გადასცემს მონიტორზე გულის სისტოლურ/დიასტოლურ/საშუალო წნევებს, გულის ცემის სიხშირეს და სხვა ფიზიოლოგიურ პარამეტრებს, რომლებიც აისახება ციფრულად და გრაფიკულად. ამით ოპერატორი ორიენტირებულია კათეტერის ბოლოს ადგილმდებარეობით – აორტაშია, გულის პარკულში, წინაგულში თუ ენდოკარდიუმთან კონტაქტში. ასევე ეს იძლევა ინფორმაციას პაციენტის ზოგადი მდგომარეობის შესახებ უშუალოდ იმ მომენტში და აგებინებს, თუ საჭიროა სწრაფი სარეანიმაციო ჩარევა.

მოელი პროცედურა ტარდება ლოკალური ანესთეზიით და გრძელდება 30 წუთი, რაც უაღრესად მნიშვნელოვანი ფაქტორია, რად-

გან პაციენტი არ არის სტრესში და დიდხანს უმოძრაოდ. გამორიცხულია ნარკოზის პრობლემები. საერთოდ ჩარევა მოკლეა და მინიმალური, რაც საშუალებას იძლევა მრავალი პაციენტის გასინჯვისა და მკურნალობის.

Viper™ კათეტერით შეიძლება არა მხოლოდ ნებისმიერი თხევადი წამლის შეყვანა, არამედ ასევე თერაპიული გელის მწვავე ინფარქტის შემთხვევაში, რომელიც გააჩერებს ან მკვეთრად შეანელებს გულის რემოდელიზაციას და თანმხლებად გართულებებს.

სიმსივნეებთან ბრძოლაში გამამხნეველი შედეგები აჩვენა კომბინირებულმა თერაპიამ: ტრადიციული ქიმიოთერაპიული და ანტიანგიოგენური ნივთიერებების შეყვანა უშუალოდ კერაში ბიოდეგრადირებადი პოლიმერის საშუალებით. სიმსივნის შიგნით ეს დაპროგრამირებული პოლიმერი იწყებს ჯერ ერთი სამკურნალო აგენტის გამოყოფას და მოგვიანებით მეორის. ასეთი კომპლექსური მიდგომა ჯერ კეტავს სიმსივნის მკვებავ არტერიებს და შემდგომი ტალღით კი უკვე სპობს გადარჩენილ პათოლოგიურ უჯრედებს.

ამგვარი ერთჯერადი და ლოკალური მიდგომა გამორიცხავს სხვა ორგანოებზე ქიმიოთერაპიის ტოქსიკურ ეფექტს. აღსანიშნავია, რომ Viper™ კათეტერი ჯერჯერობით ერთადერთი საშუალებაა ჩაატაროს ასეთი სახის მკურნალობა.

მიუხედავად კათეტერის რთული ტექნოლოგიების შერწყმისა და მისი მრავალფუნქციონირებადობისა, მისი ხმარება უადრესად ადვილია. ათვისება ხდება სწრაფად, არ საჭიროებს დამატებით რთულ და ძვირ ტექნოლოგიებს. ეს მსოფლიოში ერთადერთი კათეტერია ამგვარი თვისებებით.

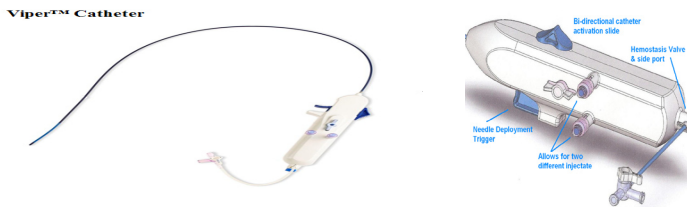
შედავათიანი ფასი დამატებითი ფაქტორია მისი ფართო გამოყენებისთვის. ამ ტექნოლოგიამ საგრძნობლად უნდა შეამციროს მოსახლეობის სიკვდილიანობა და დააჩქაროს მისი შრომისუნარიანობის აღდგენა.

Tengiz Tkebuchava
USA
Boston TransTec
President
MD, PhD

VIPER™ CATHETER FOR MYOCARDIAL INFARCTION AND TUMOR TREATMENTS

www.BostonTransTec.com

Cardiovascular disease is a critical problem worldwide. Despite the sophistication of healthcare in the US, one patient dies from it every 33 seconds. There is a crucial need for an alternative to invasive, costly, and risky surgery or implantation. New biologics offer a cure, but require a reliable, precise delivery device, which did not exist until the development of the Viper™ catheter.

The Viper™ catheter delivers therapeutic agents like stem cells, genes, drugs, and others directly to the heart or other organs. It can address a variety of different pathologies: coronary heart diseases, acute and chronic infarctions, heart failures, cardiomyopathies, arrhythmias, etc.

The catheter is also enables various diagnostics: general angiography, left and right coronarographies, ventriculography, biopsy, ultrasonography, endoscopy, etc. There is no need to change catheters during a procedure – the multifunctional Viper™ adapts to a wide variety of derivatives.

The device consists of a tube with three channels attached to a handle, and incorporates the latest in plastic, metal and electronic technologies. A slider on the handle enables the doctor to steer the catheter by curving the end of the catheter to the right or left. A trigger on the handle deploys two proprietary needles at the end of the tube. They are made of a special memory alloy, and

resume their pre-programmed curvature upon deployment. When entering the heart or other organ, they display, which reduces penetration depth and protects the organ from perforation. In dealing with the heart, this innovative design enables use of the catheter even in patients with thin myocardium (women, children, Asians).

Another important feature of the needle design provides for quick, homogeneous delivery into the target tissue. It also ensures that the agent stays where it is injected, preventing backflow and settling, features especially important in a beating heart.

The catheter is introduced into the body via the femoral vessels, from which a number of organs can be reached. A sensor transfers the systolic/diastolic/median pressure, the heart rate, and other physiological parameters to a monitor, where they are displayed digitally and graphically. The location of the catheter's tip is visible to the doctor at all times, so contact with the target can readily be determined. The technology keeps the doctor constantly and immediately informed of any adverse changes in the patient's condition.

The entire procedure is performed under local anesthesia and lasts 30 minutes. This is critical, as it reduces patient stress, and eliminates the risks of prolonged anesthesia. The brevity of the intervention also allows doctors to examine and treat more patients.

In addition to any kind of liquid agent, the Viper™ catheter can also introduce therapeutic gels, as in the case of an acute infarction. The gel stops or greatly slows down the heart's deterioration, and reduces attendant complications.

In the fight against tumors combined therapy gave encouraging results: administration of traditional chemotherapy with anti-angiogenesis agents precisely into the target tissue by means of biodegradable biopolymers. In the tumor the programmed polymer first begins to produce one therapeutic agent and then another one. As a result of such a complex therapy the nourishing arteries are shutoff first and then the following released cytotoxic agent destroys the remaining pathological cells.

Such a single and selective approach eliminates the toxic effect of chemotherapy on other organs. Remarkably, the Viper™ catheter is the only device enabling this kind of treatment.

Despite catheter's sophisticated construction and multifunctionality, it is very simple to handle and requires very little training and no additional, complicated or expensive supporting technologies. Its potential is enormous, and there are no other catheters of this kind in the world.

Affordable price is an additional value of the device and its broad application. This technology will significantly decrease mortality of the population and facilitate and enhance their recovery.

*დალი ქდაგიშვილი
საქართველოს
გრიგელ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

დიმიტრი ზეგენიძე-ამილახვარი

საფრანგეთის ლეგიონის ლეინტენანტ-პოლკოვნიკი, წარმოშობით ქართული დიდგვაროვანი ოჯახიდან იყო. მისი საგვარეულოს დასაბამი ჯერ კიდევ XIV საუკუნიდან იწყება. ფუძემდებლად ითვლება მამისა ზედგენიძე. XV-XVI საუკუნეებში საგვარეულო მოიხსენიებოდა ზედგენიძე-ამილახვრებად, XVII საუკუნიდან კი მხოლოდ ამილახვრებად.

დიმიტრი ამილახვარი დაიბადა 1906 წლის 31 ოქტომბერს სოფ. ბაზორკაში (ჩრდ. ოსეთი, რფ), საიდანაც წარმოდგება მისი მეტსახელი „ბაზორკა“. აქ მისი ოჯახი გორიდან 1905 წლის რევოლუციის შემდეგ გადასახლდა.

1921 წლამდე დიმიტრი თბილისის სათავადაზნაურო გიმნაზიაში სწავლობდა. დამოუკიდებელი საქართველოს ოკუპაციის შემდეგ მისი ოჯახი საცხოვრებლად ჯერ სტამბოლში, ხოლო შემდგომ, საფრანგეთში გადავიდა.

1926-1933 წლებში იგი მონაწილეობს საფრანგეთის მიერ ჩრდ. აფრიკაში წარმოებულ ყველა სამხედრო ოპერაციაში. 1940 წლიდან წარმატებით მონაწილეობს გერმანელების წინააღმდეგ წარმოებულ ბრძოლებში, იღებს ჯილდოებს გმირული მამაცობისა და თავდადებისათვის. უმას, ხელმძღვანელს, და მის ლეგიონერებს გენერალმა დე გოლმა „საფრანგეთის სიამაყეები“ უწოდა.

Dali Kadagishvili
Georgia
Grigol Robakidze University
Professor

DIMITRI ZEDGENIDZE-AMILAKHVARI

Dimitri Zedgenidze-Amilkhvari, a French military officer and lieutenant - colonel, originated from Georgian nobility. The origin of his family comes from the XIV century. Mamisa Zedgenidze is supposed to be its founder. In the XV-XVI centuries the family was considered to have the name of Zedgenidze-Amilakhvari, and from the XVI century it takes the name of Amilakhvari,

Dimitri Amilakhvari was born on 31 October, 1906 in the village of Bazorka (Northern Ossetia, RF), from which his nickname comes. His family moved there after the 1905 Revolution.

In 1921 Dimitri studied in Tbilisi Gymnasium for the Nobles. After Georgia had been occupied in 1921 his family moved to Istanbul, and one year later they left for France.

In 1926-1933 Dimitri Amilakhvari takes part in all military operations by France on the territory of North Africa. From 1940 he participates in the battles by France against Germans, is awarded for heroic deeds and self-sacrifice. General Charles de Gaulle called him (as commander) and his legionnaires “the pride of France”.

ნინო ქემერტელიძე
საქართველო
გრიგალ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი
ხათუნა კაჭარავა
საქართველო
გრიგალ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი

ენა და კომუნიკაცია

კომუნიკაცია ინფორმაციის გადაცემის საშუალებაა. ცნობილია სამი ტიპის კომუნიკაცია: ა) კომუნიკაცია ადამიანთა საზოგადოებაში; ბ) კომუნიკაცია ცხოველთა (ფრინველთა) სამყაროში; გ) კომუნიკაცია ტექნიკურ-მექანიკურ აღჭურვილობებს შორის.

ადამიანებს შორის ინფორმაციის გადაცემა ხდება მეტყველების – კოდირებული ენისა და დამწერლობის სახით, გააზრებულად და მიზანდასახულად. გარდა ამისა, არსებობს სხვა საშუალება ადამიანისთვის ინფორმაციის მისაწოდებლად (მაგ., ოკინო, ტელევიზია და ა.შ.). ცხოველები და ფრინველები თავიანთ სამყაროში ინფორმაციას გადასცემენ რეფლექსურად, კოდირებული სიგნალების, ყმუილის, ჭიკჭიკის და ა.შ. სახით. რაც შეეხება ტექნიკურ-მექანიკურ აღჭურვილობებს შორის ინფორმაციის გადაცემას, ის ხდება ქსელური საშუალებებით.

ჩვენი მიზანია განვსაზღვროთ, თუ რა აქვთ საერთო კომუნიკაციის აღნიშნულ ტიპებს. ცალკე გამოვყავით კომუნიკაციის ახალი ტიპები, რომელშიც იგულისხმება: პირველი და მეორე ტიპის კომუნიკაციის გაერთიანება (კომუნიკაცია ადამიანებსა და ცხოველებს შორის) და პირველი და მესამე ტიპის კომუნიკაციის გაერთიანება (კომუნიკაცია ადამიანებსა და ტექნიკურ-მექანიკურ აღჭურვილობებს შორის).

Nino Kemertelidze

Georgia

Grigol Robakidze University

Professor

Khatuna Kacharava

Georgia

Grigol Robakidze University

Professor

LANGUAGE AND COMMUNICATION

Communication is the means of transmitting information. Three types of communication are well-known: a) communication among humans (human community); b) communication among animals/birds (animal world); c) communication among technical-mechanical equipment.

Information among humans is transmitted by means of written as well as spoken language. Communication involves a communicator and a communicatee. Verbal communication is one of the kinds of communication which includes gestures, visual, etc. There are also other ways of passing on information to people (e.g. film, theatre, music, etc). Animals and birds transmit information in their world reflectively, with encoded signals howling, twittering, etc. As for transmitting information among technical-mechanical equipment, it is accomplished by network.

The suggested work aims to determine the similarities of the mentioned types of communication and find the overlapping points. The research gives the opportunity to distinguish new types of communication which imply: uniting I and II types of communication (i.e. communication among humans and animals) and uniting I and III types of communication (i.e. communication among humans and technical-mechanical equipment).

ირინა ლვინერია
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ახისტენტ-პროფესორი

„მტრობის ენა“ მედიაში

ცნება “მტრობის ენა” წარმოიშვა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, სადაც რასობრივი თანასწორობის საკითხი საკონსტიტუციო გამოცდილების ცენტრალურ დილემად იყო ქცეული. თვით სახელმწიფოს შექმნა, გარკვეულწილად, მონობაზე მსჯელობით დაიწყო (1787 წელს ფილადელფიაში მიღებულიქნა კონსტიტუცია, რომლის თანახმადაც მონების ყოლა დასაშვები იყო).

საკითხი, თუ როგორ გავაშუქოთ ეთნიკური ნიშნის მატარებელი თემები და რამდენად საჭიროა ამ ასპექტზე აქცენტირება ჟურნალისტურ პრაქტიკაში, ხშირად კამათს იწვევს. მხარეებს, როგორც წესი, საკმაოდ დამაჯერებელი არგუმენტაცია გააჩნიათ. ჩვენი მიზანია ყურადღება რამდენიმე დილემაზე შევაჩეროთ, რადგანაც მნიშვნელოვნად მიგვაჩნია ასეთ მგრძობიარე თემებთან მუშაობისას მივაჩვიოთ მომავალი ჟურნალისტები პასუხისმგებლობის თავზე აღებას.

ვალდებულია თუ არა ღია საზოგადოება ტოლერანტული იყოს მტრობის ენის არსებობისადმი – ფილოსოფური კითხვაა, რომელსაც სიტყვის თავისუფლების საკითხამდე მივყავართ. შესაძლოა, ეს ერთერთი ყველაზე რთული დილემაა, რადგანაც ღია, დემოკრატიულობაზე ორიენტირებულ საზოგადოებას საფუძვლად უდევს ტოლერანტულობის, განსხვავებულობის არსებობის უფლების აღიარების პრინციპი.

Irina Gvineria
Georgia
Iv. Javakhishvili Tbilisi State University
Assistant Professo

“HATE SPEECH” IN MEDIA

The term “hate speech” originates from the USA where the issues of racial equality turned into the central dilemma of the Constitutional experience. Even the point of state formation somehow started from the discussion of the problem of slavery (in 1787 in Philadelphia Constitution was passed, according to which it was permitted to own slaves).

The question, how to cover the issues containing ethnic problems and whether it is worth to stress on this aspect in journalistic practice often is argued in professional circles. All the sides, as usual, have strong argumentation. Our point is to focus on some of dilemmas, as we think it is very important to teach our students to make their own decisions and take responsibility on them while working with such vulnerable themes.

Is the opened society obliged to be tolerant towards the existence of hate speech – it’s a sophisticated question which drives us to the point of freedom of speech. Maybe, it is one of the most complicated dilemmas as the opened, democracy oriented society is based on accepting the principal of tolerance and the right of all the diverse to exist.

ვილჰელმ შტეინგრუბი
გერმანია
გრეიფსვოლდის უნივერსიტეტი
პროფესორი

შრბანიზაციის გამოწვევების შესახებ

დედამიწის მოსახლეობა სწრაფად იზრდება, მაგრამ კიდევ უფრო სწრაფად ქალაქები იზრდებიან. გასულ წელს ქალაქების მოსახლეობის წილმა 50% ზღვარს გადააჭარბა, 2015 წლისათვის მოსალოდნელია 23 ქალაქის მეგა-ქალაქად გადაქცევა.

ეს სწრაფი პროცესი შეიცავს როგორც დადებით, ასევე უარყოფით მომენტებს, რომლებსაც ქალაქის დაგეგმარების პოზიციიდან განვიხილავთ, რათა გამოვკვეთოთ, მეცნიერულ დისციპლინათგან რომლები უნდა გამოვიყენოთ განვითარების სამომავლო სტრატეგიებზე მუშაობისას. ჩვენ შევეცდებით გამოვკვეთოთ, თუ რა დარგებშია საჭირო დახმარება, განვიხილავთ შესაძლებელი გადაწყვეტილებების და ნეგატიური შედეგების შემცირების საუკეთესო გზებს. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა „გარემოზე ზეგავლენის“, „ურბანული მწვანე ზონების“ და „საკვებით მომარაგების“ საკითხებს.

Wilhelm Steingrube
Germany
Greifswald University
Professor

THE CHALLENGES OF FUTURE URBANIZATION

World's population is increasing still rapidly but the cities are growing even faster. Last year the share of urban population crossed the 50 % limit and in the year 2015 we expect 23 so called mega-cities.

This rapid process implies advantages but also many very bad impacts. These implications will be discussed from the point of view of a city planner to indicate which scientific disciplines should be involved in elaboration of future development strategies. Fields of need for support, possible solutions and good approaches to reduce the negative impacts will be shown. Specific foci lie on the subjects of “environmental impacts”, the “urban green areas” and the “food stuff supply”.

დალი ჩიკვილაძე
საქართველო
ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ასოცირებული პროფესორი

ბრიგოლ რობაქიძის და ნიკოლაუს ზომბარტის
„მოგონებათა“ ზოგიერთი ასპექტი

პუბლიცისტიკა დროში იქმნება და გონის გარეშე ვერ იარსებებს. იგი ფაქტის, ან მოვლენის ანალიზით საზრდოაობს. ცნობილია, - დროს ვერაფერი ამარცხებს. მოგონებათა ციკლი დროში შექმნილი პუბლიცისტური კონტექსტის ნაწარმოებად მიგვანია, რომელშიც, გარკვეულწილად, შეჩერებულია დრო, რაც ფასდაუდებელი ინფორმაციის შემცველია.

ყურადღება ორ მოგონებაზე შევანერეთ. ერთი ეკუთვნის დიდ ქართველ მამულიშვილს გრიგოლ რობაქიძეს, რომელიც 1948 წლის ნოემბერში დაუწერია (დაიბეჭდა პარიზში გამოშვებულ ჟურნალში “ბედი ქართლისა”, 1948 წ. №3). ჟურნალის ეს ნომერი ცნობილ ქართველ მოღვაწეს, გამორჩეულ ასიოროლოგს, პროფესორ მიხეილ (მიხაკო) წერეთლის 70 წლისთავს მიეძღვნა. მეორე „მოგონება“ დაუწერია გერმანელ მწერალს, ესეისტსა და „ჯგუფ 47“-ის დამარსებელთაგანს ნიკოლაუს ზომბარტს, რომელსაც ცოლად პყავდა ქართველი პიანისტი თამარ ხუნდაძე. ნიკოლაუს ზომბარტის „მოგონებები“- „ბერლინში გატარებული სიყრმე 1933-1943“- დაიბეჭდა 1984 წელს. ამ წიგნში ცალკე თავი სათაურით „გრიგოლ რობაქიძე“, მიეძღვნა „გველის პერანგის“ ავტორს (გერმანულიდან ქართულად თარგმნა ნოდარ კაკაბაძემ. დაიბეჭდა ჟურნალში „ლიტერატურა და ხელოვნება“, 1992 წ. №5-6).

ეს „მოგონებები“ სხვადასხვა დროსა და გარემოში ჩამოყალიბებულ მოაზროვნეთა მიერ დაიწერა. საინტერესოა გრ. რობაქიძის მიერ გამოქვეყნებული უახლოესი მეგობრის – მიხაკო წერეთლის პორტრეტი, რაც გარდასულ მოგონებათა ბარდულიდანაა „ამოკემსილი“, ხოლო უცხოელი ავტორის მიერ გაცოცხლებული გრიგოლ რობაქიძის მთლიანობის პლასტიკური, ზედმიწევნით სახიერი დახასიათება, ამ არაორდინალური პიროვნების ფენომენს ბევრი უცნობი დეტალით წარმოაჩენს.

ნიკოლაუს ზომბარტის წერის მანერისათვის დამახასიათებელია ავთენტურობა, არაფრის შეღამაზება, „ყველაფერი ისე ზუსტი უნდა იყოს, როგორც ამას მოგონება გამოიმეტებს ... მოგონება კახპაა, რომელიც იყიდება, არასაიმედოა და მეხსიერება არა აქვს“. გრიგოლ რობაქიძე მიხაკო წერეთლის ხასიათის დეტალებს იუმორით „აჩუქურთმებს“, თხრობა სხარტია, ფაქტებდაყურსული, „თვითშობილი“ ნიჭიერებისა და მტკიცე ხასიათის გადმომცემი, ქართული გენეტიკური კოდის მრავალმხრივობის გამომჟღავნებელი.

Dali Chikviladze

Georgia

Iv. Javakhishvili Tbilisi State University

Associate Professor

SOME ASPECTS OF GRIGOL ROBAKIDZE'S AND NICKOLAUS ZOMBART'S "REMINISCENCES"

Publicizing is formed in time and cannot exist without rationality. It is based on the facts and analysis of events.

Two recollections attracted our attention. One of them belongs to the greatest Georgian writer Grigol Robakidze. It was published in journal "Bedi Kartlisa" in Paris in 1984, N 3. The issue was dedicated to the 70th anniversary of the famous Georgian public figure Mikhail (Mikhako) Tsereteli.

Another recollection was written by Nickolaus Zombart, a German writer, essayist and one of the founders of "Group 47". He was married to a Georgian pianist Tamar Khundadze. "The Youth Spent in Berlin in 1933-1943" was published in 1984. One of the chapters under the title "Grigol Robakidze" was translated from German into Georgian by Nodar Kakabadze and published in "Literature and Art, in 1992, N5-6.

"Reminiscences" was written by scholars born in different time and social environment. Characteristic portrait of Mikhako Tsereteli written by his closest friend Grigol Robakidze is of great interest. Detailed characteristics of Grigol Robakidze vivified by the foreign writer reveals many unknown facts of the phenomena of this person.

N. Zombart's writing style is authentic, "everything must be as exact as memory offers.....it is like a prostitute who can be sold, is unreliable and has no memory." Grigol Robakidze describes Mikhako Tsereteli's character with humorous details; the narration is flexible and full of facts.

ეკა ჩხარტიშვილი

საქართველო

*გრიგელ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
ასოცირებული პროფესორი*

ნინო თხილაგა

საქართველო

*გრიგელ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

მარინე კალანდარიშვილი

საქართველო

გრიგელ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

დავით ჩხარტიშვილი

საქართველო

*პედიატრიული კლინიკა
პროფესორი*

**პირის ღრუს თავისებურებაები ნერვული სისტემის
ზოგიერთი დაავადების ღრის ბავშვთა ასაჭმ**

პირის ღრუს ლორწოვანისა და კბილების მდგომარეობა ხშირად ასახავს ორგანიზმში მიმდინარე ზოგად პათოლოგიურ პროცესებს. პირის ღრუსა და კბილების მდგომარეობას აუარესებს ისეთი ნევროლოგიური პათოლოგიების მიმდინარეობა, როგორცაა ბავშვთა ცერებრული დამბლა და ნერვ-კუნთოვანი დაავადებები. თანამედროვე მედიცინა ასეთი პაციენტების მიმართ მიდგომას მაქსიმალურად დახვეწილს და ყველასთვის ხელმისაწვდომს ხდის. პაციენტების მეთვალყურეობას ნევროლოგებთან ერთად ახორციელებენ სტომატოლოგები, ზოგადი პროფილის ექიმები და პედიატრები.

ბავშვთა ცერებრულ დამბლასთან ასოცირებულ პირის ღრუსა და დენტალურ პრობლემებს მიეკუთვნება: მალოკლუზიები, ემალის დეფექტები, კბილის ტრავმის მაღალი სიხშირე, ბრუქსიზმი (კბილების კრაჭუნი), სიალორეა (ნერწყვის გაძლიერებული დენა).

ცერებრალური დამბლის მქონე პაციენტებს აღნიშნებათ კბილის ემალის დაზიანების კერები უფრო ხშირად, ვიდრე ზოგად პოპულაციას. ნერვ-კუნთოვანი და მენტალური დარღვევების მქონე პაციენტებში ბრუქსიზმი შესაძლოა ძნელად მოსაგვარებელი ქცევის პათოლოგია იყოს. მაღოკლუზიები ვითარდება მეორადად, პირის ღრუ-სახის კუნთების ჰიპოტონიისა და მის გამო არსებული სასის ფარდების სუსტი განვითარებით. დენტალური ტრავმების მაღალი სიხშირე თან ახლავს შემდეგ პათოლოგიებს: წონასწორობის დარღვევები, კიდურთა კუნთების სისუსტე, მაღოკლუზიები, კრუნჩხვები. ჩვეულებრივ, ენერჯის დენა ცერებრული დამბლით შეპყრობილ პირებში ნერჯის გაძლიერებული პროდუქციით არ არის გამოწვეული, არამედ, შესაძლებელია იგი ყლაპვის რეფლექსის მოშლის შედეგი იყოს. ნერჯის ამოქაჩვის პროცესის შედეგად შესაძლებელია ისეთი გვერდითი მოვლენის განვითარება, როგორცაა კალკულოზური დეპოზიტები კბილების გასწვრივ. აღნიშნული კალკულოზური ნადებები გასტრალური ზონდით კვების შედეგად განვითარებული ცვლილებების მსგავსია. უკანა მხარეზე კალკულოზურმა ნადებებმა შეიძლება კბილების მთელი ზედაპირები სრულად დაფაროს.

ასე, რომ სხვადასხვა პროფილის ექიმებთან ერთად სტომატოლოგების ძალისხმევა არის საჭირო ძირითად დაავადებასთან ასოცირებული პირის ღრუსა და კბილების დაზიანების პრობლემების მოსაგვარებლად.

Eka Chkharishvili

Gorgia

Grigol Robakidze University

Associate Professor

Nino Tkilava

Gorgia

Grigol Robakidze University

Professor

Marine Kalandarishvili

Gorgia

Grigol Robakidze University

David Chkharishvili

Gorgia

TSMU Pediatric Clinic

Professor

ORAL CAVITY PECULIARITIES DURING SOME NEUROLOGICAL DISORDERS IN CHILDREN

Oral cavity often reflects all pathological changes in human body. Oral cavity and dental health deteriorates during such neurological disorders like Cerebral Palsy and Neuromuscular diseases in children. Nowadays medicine offers more precise and widely available approach to the treatment of these patients. Dentists, General Practitioners and Pediatricists take care of them.

Oral and dental findings associated with Cerebral Palsy are: malocclusions, enamel defects, increased incidence of dental trauma, bruxism, sialorrhea. Individuals with Cerebral Palsy have a higher rate of dental enamel defects than the general population. Bruxism in a patient with a neuromuscular and intellectual impairment can be a very difficult behavior to extinguish. Malocclusions are secondary to hypotonia of oral-facial musculature and subsequent poor development of the palatal shelves. Increased risk for dental trauma can be attributed to: problems with balance, muscle weakness in legs, malocclusions, seizures. Sialorrhea in individuals with cerebral palsy is not usually due to excessive production of saliva, but can be attributed to a compromised swallow reflex. A side effect of pooling saliva can be extensive calculus deposits throughout the dentition. These calculus deposits are typical of those that may be seen in a patient who receives nutrition via the gastric tube. In the posterior dentition, the calculus may completely cover all surfaces of the teeth.

Thus, dentists' efforts along with different profile doctors are needed for solving oral and dental problems associated with basic disease.

*ნინო ჭალავანიძე
საქართველო
საქართველოს დავით აღმაშენებლის
სახელობის უნივერსიტეტი
პროფესორი*

მეფია განათლება – უწყვეტი პროფესიული განვითარების პროექტი

უკვე არაერთი წელია, ჩვენ განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმის მოწმენი ვხდებით. მისი მიზანია საქართველოში როგორც უმაღლესი, ასევე პროფესიული განათლების საერთო ევროპულ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა და ითვადისწინებს: აკადემიური, სამეცნიერო და პროფესიული მიღწევების ხელშეწყობას; აკადემიური პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებას; უწყვეტი განათლების სისტემის დანერგვას; მოსწავლეთა პროფესიულ განვითარებაზე ზრუნვას და სხვ.

განათლების სისტემის რეფორმის კონცეფციაში მრავალჯერაა აღნიშნული „**მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის**” აუცილებლობა, თუმცა, უწყვეტი პროფესიული განათლება (უმაღლეს განათლებასთან ერთად), Lifelong Learning-ის იდეის მხოლოდ ფორმალურ ასპექტს მოიცავს. ზემოხსენებული მეთოდიკა განსაკუთრებით კარგად ერგება სოციალურ მეცნიერებებს, მათ შორის, ჟურნალისტიკას.

მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლა, იგივე, “LLL” (Lifelong Learning), საკუთარი სურვილითა და მოტივაციით განათლების გაგრძელების სურვილს ნიშნავს. ის, არათუ ზრდის ინდივიდის სოციალურ ჩართულობას, არამედ ხელს უწყობს კონკურენტუნარიანი გარემოს ჩამოყალიბებას და დასაქმების რეალურ საშუალებას ქმნის.

ბოლო წლების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა ზრდის მოთხოვნას კვალიფიციურ სამუშაო ძალაზე. გამოიკვეთა პროფესიული კადრების არსებობის საჭიროება. ამასთან, ეკონომი-

კური განვითარების ტემპი მოითხოვს ამგვარი კადრების სწრაფ მომზადებას, რასაც სწორედ პროფესიული განათლებისა და მომზადების სისტემა უნდა უზრუნველყოფდეს.

ჟურნალისტიკა და, მით უფრო, მედია განათლება მრავალწახნაგოვანი სფეროებია. აღნიშნული სინთეზური სახელწოდების მიღმა რთული, ინტერდისციპლინური სისტემა დგას, რომელიც, თავის მხრივ, ეყრდნობა ფსიქოლოგიას (განათლების ფსიქოლოგია), ფილოსოფიას (ეთიკა, ესთეტიკა, ლოგიკა), აგრეთვე, სოციოლოგიასა და კულტურის კვლევებს (ისტორიული ანტროპოლოგია, მეცნიერების ისტორია, კვლევის მეთოდები), ლინგვისტიკას (სოციოლინგვისტიკა) და სხვ. მედლის მეორე მხარე კი ჟურნალისტთა დასაქმების საკმაოდ ფართე არეალია. საკვლევი თემის აქტუალობაც სწორედ აქედან გამომდინარეობს.

Nino Chalaganidze

Georgia

David Aghmashenebeli University of Georgia

Professor

MEDIA EDUCATION – THE PRODUCT OF THE LIFELONG LEARNING

We have witnessed reform in the educational system for several years. The reform aims to match the system of the higher and vocational education of Georgia with the European standards.

Lifelong learning, also known as LLL, is the “lifelong, voluntary, and self-motivated” pursuit of knowledge for either personal or professional reasons. It not only enhances an individual’s social inclusion, active citizenship and personal development, but also competitiveness and employability.

Journalism and, especially, the media education are extremely wide spheres which form a complicated interdisciplinary system including psychology (formation psychology), philosophy (ethics, aesthetics, logic), sociology, culture (historical anthropology, science history, sociolinguistics), etc.

*ოთარ ჯანელიძე
საქართველო
ილიას სახელმწიფო
უნივერსიტეტის პოლიტოლოგიის ინსტიტუტი
პროფესორი*

საქართველოს პირველი ეროვნული ყრილობა და ქართული მწერლობა

1917 წლის 19 ნოემბერი ხანიშანსვეტო თარიღია საქართველოს ახალ ისტორიაში. ამ დღეს ეროვნული ყრილობის მოწვევით საქართველოს განმათავისუფლებელ მოძრაობაში ინდივიდუალური, ცალკე ჯგუფებისა თუ პარტიების ბრძოლის პერიოდი დასრულდა და სახელმწიფოებრიობის აღდგენის გზაზე ახალი, განსხვავებული ეტაპი დაიწყო. ეროვნული საბჭოსა და მისი აღმასრულებელი კომიტეტის სახით ფაქტობრივად ერის ნების გამოხატველი საქართველოს ხელისუფლება ჩამოყალიბდა, რომელიც დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის მესაჭედ მოგვევლინა.

საქართველოს პოლიტიკურ სპექტრზე ადრე, თავისუფლებისათვის ბრძოლაში ეროვნული თანხმობისა და კონსოლიდაციის აუცილებლობა ქართულმა მწერლობამ გაიცნობიერა. მან ქართველ საზოგადოებას ორგანიზაციული ერთობის მკაფიო მაგალითიც უჩვენა, როცა 1917 წლის ოქტომბერში სხვადასხვა ლიტერატურულ მიმდინარეობებად და შემოქმედებით ჯგუფებად დანაწევრებული სიტყვის ოსტატები საერთო კონფერენციაზე შეიკრიბნენ და საქართველოს მწერალთა კავშირი დააფუძნეს.

ქართველი მწერლები – ნიკო ნიკოლაძე, კოტე მაცაშვილი, ტიცვიან ტაბიძე, გრიგოლ რობაქიძე, გერონტი ქიქოძე, შალვა ამირეჯიბი, ლელი ჯაფარიძე არჩეულნი იყვნენ დელეგატებად და მონაწილეობდნენ საქართველოს ეროვნული ყრილობის მუშაობაში.

ეროვნული ყრილობისადმი მიძღვნილ სპეციალურ წერილში „ისტორიული წამები“ გრიგოლ რობაქიძემ ეს მოვლენა საქართველოს „ახალ, მზეოსან უღელტეხილს“ შეადარა. პუბლიკაციაში მწერლის პირადი შთაბეჭდილებების გარდა, ნაჩვენებია ერის ფსიქოლოგიური მზაობა შეკავშირებისათვის, შეფასებულია ქართვე-

ლი ხალხის პოლიტიკური სიმწიფის დონე, ხაზგასმულია ყრილობის ისტორიული მნიშვნელობა.

ქართული მწერლობა ეროვნულ თავყრილობაზე განსაკუთრებულ იმედს ამყარებდა, მისგან ქვეყნის მართვისა და გამგეობის საკუთარ ხელში აღებას, საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებას მოელოდა. ამგვარი სულისკვეთება გამოსჭვივის იმ ხანად გამოქვეყნებულ ნიკო ნიკოლაძისა და ტიცვიან ტაბიძის სტატიებში, რომლებშიც საქართველოში არსებული სიტუაცია და ყრილობის გადაწყვეტილებები სიღრმისეულადაა გაანალიზებული.

Otar Janelidze

Georgia

Institute of Political Sciences at

Iliia State University

Professor

THE FIRST NATIONAL CONGRESS OF GEORGIA AND GEORGIAN WRITERS

November 19, 1917 is a landmark in Georgia's new history. This very day the struggle between various individual, separate groups and parties in the Georgian liberation movement came to an end and a new, different stage on the way towards restoring the statehood started. In fact, in the form of the National Council and its Executive Committee, the government, expressing the nation's will, was established which undertook the role of the leader of the independence struggle.

Georgian writers acknowledged the necessity of national concord and consolidation in the struggle for independence before the political spectrum could realize it. They also showed the Georgian public a vivid example of organized unity when in October 1917, the masters of the word, divided into different literary trends and artistic groups, gathered at the general conference and founded the Georgian Writers' Union.

The Georgian writers – Niko Nikoladze, Kote Makashvili, Titsian Tabidze, Grigol Robakidze, Geronti Kikodze, Shalva Amirejibi, Leli Japaridze were elected as delegates to the Georgian National Congress and participated in its work.

In a special letter “Historical Seconds” dedicated to the National Congress, Grigol Robakidze compared this event to Georgia’s “new sunlit mountain pass.” In this work, apart from the writer’s personal impressions, the Georgian people’s psychological readiness for consolidation was expressed; the writer also estimated the level of the Georgian people’s political maturity and emphasized the historical significance of the Congress.

Georgian writers placed special hopes on the National Congress expecting that it would take the reins of government of the country in its own hands and declare independence of Georgia. The same aspiration was felt in Niko Nikoladze’s and Titsian Tabidze’s articles where they make an in-depth analysis of the situation existing in Georgia and the decisions of the Congress.

*პოანგ თი პა
გერმანია
ვრეიფსვოლდის უნივერსიტეტი
დოქტორანტი*

სანაპირო ზონების ეკონომიკური მომსახურების უზრუნველყოფის საკითხი

სანაპირო ზონები მთელ მსოფლიოში მნიშვნელოვან ეკონომიკურ რეგიონებს წარმოადგენენ. მსოფლიო მოსახლეობის 50%-ზე მეტი სწორედ სანაპირო ზონებში ცხოვრობს. როგორც ამ ტერიტორიებზე დამკვიდრების პირობა, მეთევეხეები, პორტები, ტურიზმი და სხვა „მომხმარებლები“ მიწების გამოსაყენებლად თავისუფალი კონკურენციის პირობებში იმყოფებიან. ამასთანავე, სანაპირო ზოლი ეკოლოგიური თვალსაზრისით ძალიან მგრძობიარე ზონას წარმოადგენს.

ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი საკითხია, განვითარების ასარჩევ მიმართულებათა შორის როგორ განვსაზღვროთ სანაპირო ზოლების გამოყენების სწორი გზები. მიწის გამოყენებასთან დაკავშირებული მკაფიო გადაწყვეტილებები საჭიროებს „სანაპიროს მომხმარებელთა“ მოგების შეფასების გასაგებ სისტემას. მაგრამ გაცილებით უფრო დიდ სირთულეს წარმოადგენს ბუნების და გარემოსი და ეკონომიკური სექტორის მოგების შედარება. ეკონომიკის სერვის კონცეპტია გარემოს მოგების განსაზღვრას

შესაძლებელს ხდის. ამ ეკოსისტემის სერვისის შეფასება წარმოადგენს შემდეგ ნაბიჯს სანაპირო ზოლის ყველა მომხმარებლის მოგების ფარდობითობის მიღწევის საქმეში. უკვე შემუშავებულია ეკოსისტემის სერვისების და ეკონომიკის მიმართულებების მართვის და შეფასების პირველი მეთოდები.

ეს მიდგომა საკმაოდ დამაჯერებლად მიგვაჩნია, მაგრამ, საუბედუროდ, შემოთავაზებული მეთოდის გარკვეულ რეგიონში პრაქტიკაზე გამოყენება დიდ სირთულეებთანაა დაკავშირებული. ჯერ კიდევ არსებობს რამდენიმე გადამწყვეტი მომენტი, რომელიც ანალიტიკოსებისაგან ცოდნის მაღალ დონეს და დიდ გამოცდილებას მოითხოვს.

Hoang Thi Ha

Germany

University of Greifswald

PhD student

VALUATION OF ECOSYSTEM SERVICES AT COASTAL AREAS

Coastal areas are very important economic regions all over the world: More than 50 % of the world's populations live in coastal areas. As a consequence settlement, fishery, harbours, tourism and several other “users“ are in fierce competition about the land utilization in these regions. Furthermore, the coastline is an ecologically very sensitive area.

One important question is how to use coastal areas in a right way amongst choices of developments. Transparent decisions concerning the land use need a common measuring scale for the benefits of potential “coastal users“. But it is difficult to compare the benefits of nature and environment with the profits of economic sectors. The concept of ecosystem services is a possible approach to make the benefits of the environment measurable. Valuing these ecosystem services is the next step to make all coastal users and their benefits comparable. The first methods to conduct the evaluation of ecosystem services and the competing economic branches are already developed.

This approach sounds very convincing. But unfortunately, the practical execution of the proposed methods in a concrete region is very difficult. There are still several crucial points which need a high level of knowledge and experience by the analyst.

ს ა რ ჩ ე ვ ი
C O N T E N T

<i>გიორგი ბარამიძე</i> ბრიზოლ რობაქიძე, რობორც ჰერმენევტიკოსი	3
<i>Giorgi Baramidze</i> HERMENEUTICS IN GRIGOL ROBAKIDZE	4
<i>თამარ ბარბაქაძე</i> ბრიზოლ რობაქიძე – ლექსმცოდნე	5
<i>Tamar Barbakadze</i> GRIGOL ROBAKIDZE – VERSIFIER	6
<i>კონსტანტინე ბრეგაძე</i> ბოეთის პირველფენომენის (URPHÄNOMEN) მოძღვრება და მისი რეცეპცია ბრიზოლ რობაქიძის შემოქმედებაში	7
<i>Konstantine Bregadze</i> GOETHE'S THEORY OF PROTO-PHENOMENON (URPHÄNOMEN) AND ITS RECEPTION IN GRIGOL ROBAKIDZE'S LITERARY WORK	9
<i>მანანა ვავოშიძე</i> საქართველოს სულიერი მილიანობის ფილოსოფიური ბანსაზღვრა ბრიზოლ რობაქიძის შემოქმედებაში	10
<i>Manana Gagoshidze</i> PHILOSOPHICAL DEFINITION OF SPIRITUAL UNITY OF GEORGIA IN GRIGOL ROBAKIDZE'S WORK	11
<i>რუსუდან გახარია</i> ბრიზოლ რობაქიძის პუბლიცისტიკა (1917-1918წ.წ.)	12
<i>Rusudan Gakharia</i> GRIGOL ROBAKIDZE'S ANALYTICAL JOURNALISTIC WORK (1917-1918)	13
<i>მიხეილ გოვატიშვილი</i> ახროვნება ნარატივიზმით – ბრიზოლ რობაქიძე მითოსსა და ფილოსოფიას შორის	14
<i>Mikheil Gogatishvili</i> THINKING IN NARRATIVE – GRIGOL ROBAKIDZE BETWEEN PHILOSOPHY AND MYTHOS	15

<i>თამარ გოგოლაძე</i> ბრიტოლ რობაკიძე, ლეო ნუსიმბაუმი – ორი მწერლის ერთი ბედისწერა	16
<i>Tamar Gogoladze</i> GRIGOL ROBAKIDZE AND LEV NUSSIMBAUM – TWO AUTHORS, ONE DESTINY	17
<i>როზეტა დანელია</i> საბამოძიძე(ო) შურნალისტიკის სათავეებთან	18
<i>Rozeta Danelia</i> ORIGINS OF JOURNALISTIC INVESTIGATION	19
<i>რუსუდან დაუშვილი</i> ბრიტოლ რობაკიძის წერილები ანდრეი ბელისადმი	20
<i>Rusudan Daushvili</i> GRIGOL ROBAKIDZE’S LETTERS TO ANDREI BELLI	21
<i>მაკა დოლიძე, ნინო მინდიაშვილი</i> ბრიტოლ რობაკიძის კვლევითი მუშაობა	22
<i>Maka Dolidse, Nino Mindiashvili</i> GRIGOL ROBAKIDZE’S JOURNALISTIC WORK	24
<i>მარინე ვაშაკმაძე</i> შურნალობის თანამედროვე სტანდარტები და XIX საუკუნის ქართული შურნალისტიკის ტრადიციები	25
<i>Marine Vashakmadze</i> MODERN STANDARDS OF JOURNALISM AND THE TRADITIONS OF XIX CENTURY GEORGIAN JOURNALISM	26
<i>ლალი ზაკარაძე</i> პოლემიკა შემოქმედების ონტოლოგიური პრობლემების შესახებ (ბრიტოლ რობაკიძე და შალვა ნუსუბიძე)	27
<i>Lali Zakaradze</i> POLEMICS ON THE ONTOLOGICAL PROBLEMS OF CREATIVITY (Grigol Robakidze and Shalva Nutsubidze)	28
<i>ვიორჯი თავაძე</i> ნიცშეს ფილოსოფიის გაგების მეტაპრობლემების ბრიტოლ რობაკიძისა და ლავოი კასრაძის პოლემიკა ნიცშეს თანამედროვე კვლევების კონტექსტში	29

<i>Giorgi Tavadze</i> METACRITICISIM OF UNDERSTANDING OF NIETZSCHE'S PHILOSOPHY. POLEMICS BETWEEN GRIGOL ROBAKIDZE AND DAVID KASRADZE IN THE CONTEXT OF THE CURRENT RESEARCHES ABOUT NIETZSCHE	30
<i>თამარ ინჯია</i> ბრიბოლ რობაქიძე – ლიტერატურული კარცვის მსხვერპლი	31
<i>Tamar Injia</i> GRIGOL ROBAKIDZE – THE VICTIM OF A LITERARY ROBBERY	32
<i>თენგიზ ირემაძე</i> ინდივიდუალიზმი თუ ინტერსუბიექტურობა? (ნიცშე და კანტი ბრიბოლ რობაქიძის ნააზრევში)	33
<i>Tengiz Iremadze</i> INDIVIDUALISM OR INTERSUBJECTIVITY? (Nietzsche and Kant in Grigol Robakidze's Work)	34
<i>ნარგიზა კანკია</i> ტელევიზორიის ფენომენი	35
<i>Nargiza Kankia</i> THE PHENOMENON OF TV-SERIALS	36
<i>სალომე კაპანაძე</i> ბრიბოლ რობაქიძისა და მოდერნისტული ლიტერატურული დაჯგუფებების ურთიერთობათა ისტორიიდან	37
<i>Salome Kapanadze</i> FROM THE HISTORY OF RELATIONS OF GRIGOL ROBAKIDZE AND MODERNIST LITERATURE GROUP	38
<i>დოდო ლაბუჩიძე</i> ბრიბოლ რობაქიძე და ფრანგული სიმბოლიზმი	40
<i>Dodo Labuchidze</i> GRIGOL ROBAKIDZE AND FRENCH SYMBOLISM	41

<i>ელზა ლომიძე</i>	
სიმბოლოს ცნების შესახებ	42
<i>Elza Lomidze</i>	
THE PROBLEM OF SYMBOL	43
<i>მარინე ლომიძე</i>	
PR-ის სწავლების საკითხისათვის	44
<i>Marine Lomidze</i>	
THE ISSUES OF PR TEACHING	46
<i>შალვა მარდი</i>	
ახალი ფარმაცევტული პროდუქტი MARDIL – MC, როგორც პანაცეა გლობალური კანის სიმსივნის ეპიდემიის გადასაჭრელად და მკურნალობის შემდგომი რეციდივების და საწყისი ნეოპლაზმის მეტასტაზების პრევენციისათვის	47
<i>Shalva Mardi</i>	
NOVEL PHARMACEUTICAL PRODUCT MARDIL – MC AS POSSIBLE PANACEA TO SOLVE GLOBAL SKIN CANCER EPIDEMICS AND TO PREVENT THE POSTTREATMENT RECURRENCES AND METASTASIS OF INTERNAL NEOPLASM	48
<i>გულნარა მარუაშვილი</i>	
კულტურულ-ისტორიული პრობლემატიკა და თანამედროვეთა პორტრეტები ილია ხონელის პუბლიცისტიკაში	49
<i>Gulnara Maruashvili</i>	
CULTURAL-HISTORICAL PROBLEMS AND CONTEMPORARY PORTRAITS IN ILIA KHONELI'S CREATIVE WORK	50
<i>ელჟბეტა მიდლოვსკა</i>	
ღირებულებების სამყარო – ჩვენი სოციალური კაპიტალი	51
<i>Elizabeth Mydlowska</i>	
THE WORLD VALUES – OUR SOCIAL CAPITAL	52

<i>პაატა ნაცვლიშვილი</i> ბრიბოლ რობაკიძის წერილები თამარ და აკაკი პაპავებს	52
<i>Paata Natsvlishvili</i> LETTERS FROM GRIGOL ROBAKIDZE TO TAMAR AND AKAKI PAPAVA	53
<i>რუსუდან ნიშნიანიძე</i> ღე-მონოკრატიაშიდან თავისუფლებამდე (სახისმეტყველების ერთი სახე-სიმბოლო) ბრიბოლ რობაკიძის ლიტერატურული მემკვიდრეობიდან)	54
<i>Rusudan Nishnianidze</i> FROM DE-MONOCRACY TO FREEDOM (One of the Symbols of the Image from Grigol Robakidze’s Literary Heritage)	56
<i>მარია პირველი</i> სამედიცინო ტურიზმი – საქართველოს კიდევ ერთი შანსი	57
<i>Marika Pirveli</i> MEDICAL TOURISM – ONE MORE CHANCE FOR GEORGIA	57
<i>თენგიზ ტყებუჩავა</i> VIPER™ კათეტერი გულისა და სიმსივნეების გპურნალობაში	58
<i>Tengiz Tkebuchava</i> VIPER™ CATHETER FOR MYOCARDIAL INFARCTION AND TUMOR TREATMENTS	61
<i>დალი ჯადაგიშვილი</i> ღიმიტრი ზედგენიძე-ამილახვარი	63
<i>Dali Kadagishvili</i> DIMITRI ZEDGENIDZE-AMILAKHVARI	64
<i>ნინო ქემერტელიძე, ხათუნა კაჭარავა</i> ენა და კომუნიკაცია	65
<i>Nino Kemertelidze, Khatuna Kacharava</i> LANGUAGE AND COMMUNICATION	66

<i>ირინა გვინერია</i>	
„მტრობის ენა“ მემდიაში	67
<i>Irina Gvineria</i>	
“HATE SPEECH” IN MEDIA	68
<i>ვილჰელმ შტეინგრუბი</i>	
ურბანიზაციის გამოწვევების შესახებ	68
<i>Wilhelm Steingrube</i>	
THE CHALLENGES OF FUTURE URBANIZATION	69
<i>დალი ჩიკვილაძე</i>	
ბრიტოლ რიბაქიძის და ნიკოლაუს ზომბარტის	
„მომბარტის“ ზომბარტის ასპექტი	70
<i>Dali Chikviliadze</i>	
SOME ASPECTS OF GRIGOL ROBAKIDZE’S AND NICKOLAUS ZOMBART’S “REMINISCENCES”	71
<i>ეკა ჩხარტიშვილი, ნინო თხილავა, მარინე კალანდარიშვილი, დავით ჩხარტიშვილი</i>	
პირის ღრუს თავისებურებები ნერვული სისტემის	
ზომბარტის დაავადების დროს გავშვთა ასაკში	72
<i>Eka Chkhartishvili, Nino Tkhilava, Marine Kalandarishvili, David Chkhartishvili</i>	
ORAL CAVITY PECULIARITIES DURING SOME NEUROLOGICAL DISORDERS IN CHILDREN	74
<i>ნინო ჭალაგანიძე</i>	
მედია განათლება – უწყვეტი პროფესიული	
განვითარების პროდუქტი	75
<i>Nino Chalaganidze</i>	
MEDIA EDUCATION – THE PRODUCT OF THE LIFELONG LEARNING	76
<i>ოთარ ჯანელიძე</i>	
საქართველოს პირველი ეროვნული ყრილობა და	
ქართული მწერლობა	77
<i>Otar Janelidze</i>	
THE FIRST NATIONAL CONGRESS OF GEORGIA AND GEORGIAN WRITERS	78

<i>ჰოანგ თი ჰა</i>	
სანაპირო ზონების ეკონომიკური მნიშვნელობის შეფასება	79
<i>Hoang Thi Ha</i>	
VALUATION OF ECOSYSTEM SERVICES AT COASTAL AREAS	80